

Cena 15 gr

Ozł 1,2 stron

KURJER POWSZECHNY

WYCHODZI CODZIENNIE RANO

Redakcja i Administracja:
Kraków, Rynek G. l. p. tel. 120-76.
Lwów, Mochackiego 1, 48
Telefony: 53-79, 7-40, 92-46, 46-34

REDAKTOR NACZELNY JAN MATYSIK

P.K.O. 503.750

PRENUMERATA
w dostawie do domu (roznościelem lub
poztą) miesięcznie . . . . . — 4 zł.
bez dostawy tj. przy odbiorze w kan-
torach wydawn. miesięcznie . . . 3 zł 50.

Rok VII.

Kraków-Lwów piątek 23 listopada 1934

Nr. 323 ABC

Propaganda „świadomego macierzyństwa“

KRAKÓW, 22. 11. (tel. wł. M.) Powołane do życia z inicjatywy p. Boy-Zeleńskiego oraz kilku Żydów i Żydówek, towarzystwo t. zw. reformy seksualnej i świadomego macierzyństwa nie ustaje w zabiegach o zreformowanie przepisów kodeksu karnego, ścigających przerwanie ciąży. Sprawa ta ma być omawiana na specjalnym zjeździe, który odbędzie się w Krakowie w dniu 25 bm.

W obradach uczestniczyć ma naturalnie p. Boy-Zeleński.

2325 emigrantów do Palestyny

WARSZAWA, 22. 11. (Tel. wł. G.) Według oficjalnych danych władz administracyjnych w ub. m. wydano w stolicy 2941 wiz dla emigrantów dla osób opuszczających granice Polski na stałe. W liczbie tej 2325 emigrantów zadeklarowało wyjazd do Palestyny.

Skazanie b. naczelnika więzienia

WARSZAWA, 22. 11. (Tel. wł. G.) Trwający od paru dni w sądzie okręgowym proces byłego naczelnika więzienia przy ul. Długiej w Warszawie, zakończył się dzisiaj ogłoszeniem wyroku. Główny oskarżony, były naczelnik Hatubko skazany został na 5 lat więzienia za dokonane przez siebie nadużycia i za tolerowanie nadużyć podległych mu funkcjonariuszy. Drugi oskarżony, Piłuszczyński dostał 4 lata więzienia, Piaskowski 2 lata. Ponadto wszyscy 3 zostali pozbawieni praw obywatelskich na lat 5. Czwarty oskarżony, syn właścicielki mydlarni, dostarczającej pokostu i innych materiałów dla tego więzienia, Kubalski, skazany został za wystawianie fikcyjnych rachunków na 2 lata więzienia i sąd zawiesił mu tę karę.

Masowe licytacje majątków ziemskich

WARSZAWA, 22. 11. (Tel. wł. G.) Ziemskie Towarzystwa Kredytowe wystawiły ostatnio na licytację nienotowaną dotychczas pod względem wysokości liczebnej i wartościowej ilość majątków. Warszawskie Tow. Kred. Ziemskie licytowało ma w najbliższym czasie 871 majątków położonych na terenie woj. warszawskiego, łódzkiego, kieleckiego, lubelskiego i wołyńskiego. Zadłużenie ziemian w Towarzystwie Kredytowym wskutek nieuiszczenia pożyczek zaciągniętych na tych majątkach przekracza cyfrę 100 milionów złotych.

Odrzucona kasacja tarnopolskich komunistów

WARSZAWA, 22. 11. (Tel. wł. G.) Sąd Najwyższy rozpatrywał skargę kasacyjną komunistów skazanych w wielkim procesie przez sąd przysięgłych w Tarnopolu za udział w Komunistycznej Partii Zachodniej Ukrainy. Sprawa ta wiązała się z wielkim procesem komunistycznym w Łucku. Sąd Najwyższy odrzucił kasację i 8 oskarżonych z Bryjerem i Wesołowskim na czele skazał na karę do 6 lat więzienia. Wobec czego wszyscy skazani odbędą wymierzoną karę.

Indywidualny wymiar podatków?

Sensacyjne doniesienie Agencji Press

WARSZAWA, 22. 11. (Tel. wł. G.) Agencja Press podała dziś następującą wiadomość, która brzmi sensacyjnie i dlatego obudziła duże niedowierzanie. „Jak się dowiadujemy, — podaje Agencja Press, — władze skarbowe zerwały z metodą stosowaną tak zwanego kontyngentu ustalającego dla poszczególnych urzędów skarbowych przy wymiarze wszelkich podatków, w tym i podatku dochodowego. Doświadczenia poczynione systemem kontyngentowym, udowodniły, że metody wymiaru podatków, bez względu na sytuację materialną płatników, były błędne i wy-

wołały w społeczeństwie zrozumiałe niezadowolenie. Władze skarbowe otrzymały dyrektywy, aby ze swoich czynności przy wymiarze podatków usuwały wszystko, co mogłoby nosić charakter tak zwanego kontyngentu. Wymiar wszelkich podatków ma być dokonywany indywidualnie i obiektywnie. Zarządzeniem kontyngentowym przypisać należy między innymi znaczne opóźnienie wymiaru podatku dochodowego na r. 1934“.

Wiadomość ta, gdyby się okazała prawdziwą, przyjęta byłaby z wielkim zadowoleniem przez płatników.

Kłopoty rządu z dekretemi oddłużeniowymi

WARSZAWA, 22. 11. (Tel. wł. G.) W kołach dobrze poinformowanych utrzymują, że dopiero po ogłoszeniu tak zwanych dekretno oddłużeniowych dla rolnictwa zaczęły się piętrzyć przed rządem trudności, w jaki sposób ustawy te wprowadzić w życie. Okazuje się bowiem, że zrealizowanie ich będzie wymagać przynajmniej 100 rozporządzeń wykonawczych, na których wypracowanie trzeba przynajmniej rok czasu. Gdyby opracowywanie tych rozporządzeń przebiegało się, wynikłyby nowe trudności hipoteczne z wierzytelnościami itp.

Najaktualniejszą zatem w danej chwili jest sprawa uruchomienia aparatu, któryby wszystkie te rozporządzenia opracował i uzgodnił z poszczególnymi ministerstwami. Ponadto wyłoniły się trudności w pouczaniu urzędów rozjemczych jak sprawy oddłużeniowe należy załatwiać — ci bowiem, którzy w urzędach rozjemczych pracują, nie mają pod tym względem żadnego doświadczenia prawnego. Podobno wyłonił się projekt, aby bezrobotnych prawników wysyłać do urzędów rozjemczych w charakterze instruktorów.

Francja zwiększa budżet wojskowy

PARYŻ 22. 11. (PAT) Komisja wojskowa Izby deputowanych po zapoznaniu się ze sprawozdaniem dep. Archimbaud, który motywował konieczność podniesienia budżetu wojskowego na rok 1935 w związku ze zbrojeniami niemieckimi, uchwaliła podwyższyć budżet ministerstwa o 300 milionów franków.

Suma ta była skreślona z budżetu w wyniku zarządzeń oszczędnościowych. Frzywrócona kwota będzie przeznaczona na odnowienie materiału wojennego i na zakupno nowoczesnego sprzętu wojennego.

PARYŻ 22. 11. (PAT) Komisja spraw zagranicznych Izby przyjęła wniosek stwierdzający, że zmarły tragicznie minister Barthou dobrze zasłużył się ojczyźnie. Wniosek będzie złożony w

Izbie deputowanych. Ponadto komisja uchwaliła odwołać się do rządu z propozycją nawiązania rokowań z rządami państw obcych co do utworzenia międzynarodowych trybunałów mieszanych powołanych do rozstrzygania spraw spornych natury handlowej między obywatelami francuskimi a obywatelami państw, które przyjął tę procedurę. Przy końcu posiedzenia jeden z deputowanych wystąpił z wnioskiem, aby komisja zaprosiła dep. Goya, aby złożył sprawozdanie ze swej rozmowy z kanclerzem Hitlerem. Pewna część deputowanych głośno zaprotestowała przeciwko temu wnioskowi, oraz przeciw ogłoszeniu w prasie tego sprawozdania. W rezultacie komisja wniosek odrzuciła.

Nota Jugosławii do Ligi Narodów

GENEWA, 22. 11. (PAT) Dziś o godzinie 18 delegat Jugosławii Foticz zgłosił się do sekretarza generalnego Ligi Narodów i wręczył mu notę rządu jugosłowiańskiego, domagając się rozpatrzenia sprawy zbrodni marsylskiej przez Radę Ligi Narodów na jej najbliższej sesji. Tekst ten był do ostatniej chwili prereditowany.

Po ostatecznym przedyskutowaniu z min. Laval'em w czasie wczorajszego obiadu, wydanego na jego cześć przez min. Titulescu, trzej ministrowie Małej Ententy konferowali jeszcze dziś na ten temat między sobą. Jeszcze dziś wieczorem nastąpić ma złożenie w sekretarjacie generalnym Ligi not: rumuńskiej i czechosłowackiej, w których te dwa państwa dadzą wyraz swej soli-

darności z żądaniem Jugosławii. Memorandum jugosłowiańskie, przedstawiające wyniki śledztwa w sprawie zbrodni marsylskiej, zostanie złożone za dwa lub trzy dni. Obejmuje ono około 45 stron pisma.

LONDYN 22. 11. (PAT) Reuter donosi z Vancouver, że władze tamtejsze wykryły na parowcu angielskim przybyłym z Algieru 7 ukrywających się obywateli jugosłowiańskich. W przypuszczeniu, że mogą to być zamieszani w spisek i zamach na króla Aleksandra wydano polecenie aresztowania Jugosłowian. Policja zdołała jednak aresztować tylko 5-ciu, dwóch bowiem zbiegło.

Nowi docenci

WARSZAWA 22. 11. (Tel. wł. G.) Minister oświaty zatwierdził ostatnio szereg habilitacji docentów w szkołach akademickich. Na uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie zatwierdzono habilitację dr. Jerzego Grzędzielskiego jako docenta okulistyki na wydziale lekarskim, dr. Władysława Orlicza jako docenta matematyki na wydziale matematyczno-przyrodniczym, dr. Romana Piotrowskiego, jako docenta prawa handlowego i wekslowego na wydziale prawnym, dr. Sośnickiego jako docenta pedagogiki na wydziale humanistycznym, dr. Władysława Włodarskiego jako docenta historii średniowiecznej powszechniej na wydziale humanistycznym.

Na uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie Dr. Władysława Kuraszkiewicza jako docenta filologii słowiańskiej na wydziale filozoficznym, Dr. Zdzisława Stibera jako docenta filologii słowiańskiej na wydziale filozoficznym, Dr. Reissę jako docenta chorób skórnych i wenerycznych na wydziale lekarskim.

Na Politechnice lwowskiej dr. Franciszka Krzysika, jako docenta użytkowania lasów i technologii drewna na wydziale techniczno-lasowym.

Doraźna pomoc dla bezrobotnych

WARSZAWA, 22. 11. (Tel. wł. G.) Fundusz Pracy przyznał sumę około 10 milionów zł. na pomoc doraźną dla bezrobotnych w czasie nadchodzącej zimy, t. zn. w miesiącach: od początku grudnia do końca marca. Pomoc ta przyznawana będzie bezrobotnym, którzy nie pobierają zasiłków ustawowych. Fundusz Pracy przydzieli im będzie racje żywnościowe od 8 do 32 zł. miesięcznie, w zależności od liczby członków rodziny.

Pozatem nie otrzymujący zasiłków ustawowych korzystać będą z opału do 120 kg. miesięcznie. Pomoc ta przyznawana będzie tym bezrobotnym, którzy mogą się wykazać 4-ro tygodniowym zatrudnieniem w ciągu ostatnich trzech lat.

Sołtysy muszą władać językiem polskim

WARSZAWA 22. 11. (tel. wł. G.) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wydało okólnik interpretujący ostatnie ulgi, które zastosowano przy wyborach w samorządzie wiejskim przez zwolnienie częściowo kandydatów od znajomości języka polskiego.

Ministerstwo uznało że rozporządzenia zwalnia ich tylko od znajomości języka polskiego na piśmie, sołtysy jednak muszą władać w słowie językiem polskim w stopniu umożliwiającym swobodne porozmawianie się.

Nota francuska do Polski

GENEWA, 22. 11. (PAT) Min. Laval, odjechał dziś rano do Paryża. Agencja Havasa podaje, że prawdopodobnie truską ministra będzie teraz podpisanie oświadczenia francuskiej do rządu polskiego w sprawie paktu wschodniego. Tekst odpowiedzi jest już ustalony, lecz ponieważ nota polska miała charakter tajny przeto podobnie, przynajmniej narazie ma być z odpowiedzią.

Można przypuszczać, że rząd francuski ma jeszcze nadzieję na rychłe podjęcie rokowań w tej sprawie. Na wszelki wypadek nota francuska jest tak redagowana, by Polska nie miała wątpliwości co do uczuć Francji w stosunku do swej sojuszniczki.

Hitler u Blomberga

BERLIN 22. 11. (PAT) W drodze powrotnej z Monachium kanclerz Hitler odwiedził wczoraj wieczorem gen. Blomberga, który przebywa w sanatorium Weiserhirsch pod Dreznem od paru tygodni.

Pradze grozi strajk dziennikarzy

PRAGA, 22. 11. (PAT) W redakcjach pism socjaldemokratycznych wybuchł zatarg między redaktorami a wydawcami z powodu wypowiedzenia umów 5 redaktorom, zasłużonym pracownikom partyjnym. Jeśli zatarg nie zostanie w porę załagodzony, istnieje groźba strajku dziennikarzy.

Prasa czeska w ostrych słowach potępia postępowanie wydawców pism socjaldemokratycznych, którzy wyrzucają na bruk ludzi zasłużonych dla stronnictwa i jego prasy.

Tylko 10% cudzoziemców

PARYŻ 22. 11. (PAT) Komisja pracy Izby deputowanych przyjęła wniosek zmieniający ustawę z dnia 12 sierpnia 1932 r. w tym duchu, że w przedsiębiorstwach prywatnych procent zatrudnionych cudzoziemców nie może przekraczać 10 procent. Przyczem zależnie od okoliczności stosunek ten może ulec zmniejszeniu.

2 miliardy fałszywych dolarów

NOWY JORK, 22. 11. (PAT) Policja wpadła na trop wielkiej bandy fałszerzy banknotów dolarowych. Aresztowano 12 osób, w tym 1 kobietę.

Banda ta w ciągu kilku lat puściła w obieg fałszywych banknotów na sumę 2 miliardów banknotów.

Manifestacja szoferów w Brukseli

BRUKSELA 22. 11. (PAT) Strajkujący tu szoferzy, do których przyłączyło się wielu bezrobotnych, zorganizowali wczoraj manifestację przed gmachem giełdy. Większe oddziały policji rozprószyły demonstrantów, aresztując 40 osób.

Skarbonki na półkolonje wakacyjne

dla zruszczonej polskiej diatwy wiejskiej w Małopolsce Wschodniej wydaje biuro Narodowej Organizacji Kobiet, Lwów, ul. Klonowicza 7, codziennie od 5-7 godz.

Po aresztowaniu Maczugi

(a) Wiadomość o ujęciu groźnego bandyty, Władysława Maczugi, który niejednokrotnie grasował w okolicy Rzeszowa, wywołała w tem mieście łatwo zrozumiałe wrażenie. Ponieważ spodziewano się każdej chwili przystawienia bandyty do wzięcia w Rzeszowie, przeto przed przybyciem każdego pociągu od strony wschodniej tłumy gromadziły się na placu przed dworcem, aby zobaczyć bandytę. W rzeczywistości silna eskorta policyjna z Maczugą przybyła do Rzeszowa we wtorek o godz. 21. — Obu aresztowanych, t.j. Władysława Maczugi i Stanisława Motykę, u którego pod psią budą bandyta ukrywał się, wsadzono do dorożki, która najkrótszą drogą odjechała do więzienia sądu karnego.

Maczuga, który uciekł z więzienia tego w dniu 31. grudnia 1933, wrócił w jego bramy po upływie niespełna roku. Bezwzględnie nałożono na bandytę ubranie więzienne.

W dotychczasowych swych zeznaniach Maczuga uderza w ton skruchy, zaprzecza jakoby miał na swem sumieniu jaką śmiertelną ofiarę, chociaż przyznaje, że w Przybyszówce strzelał do śp. ks. prob. Chmurowicza „tylko w nogi”, natomiast stara się obarczyć winą swych spółników. W zeznaniach swych Maczuga nie oszczędza tych, którzy używali mu schronienia w czasie obłąw policyjnych.

W związku z aresztowaniem niebezpiecznego bandyty władze policyjne zarządziły liczne aresztowania w powiecie przeworskim.

Jarosław pod znakiem sensacyjnych afer

Aresztowanie Franciszka Możdżana

Niedawno głośną była sprawa — poruszana niemal w całej prasie opozycyjnej, prezesa tut. BBWR p. Gawła z Rudawowic, który przez obejście prawa naraził Skarb Państwa na sumę 141.000 zł, wskutek czego nie otrzymał zaproszenia na uroczystość związane z rocznicą wyruszenia oddziału legionowego z Jarosławia i podobno musiał zrzec się rentownej prezesury.

Obecnie dużego rozgłosu z dziedziny nadużyć pieniężnych nabrała sprawa miejskiego urzędu budowlanego, co do której dochodzenia przedwstępnie przeprowadza tut. sędzia śledczy — przesłuchując powołanych około 160 świadków.

Wreszcie — na skutek telefonicznego zarządzenia prokuratury przemyskiej orasztowano znanego działacza sanacyjnego Franciszka Możdżana.

Aresztowanemu zarzuca się, że jako przewodniczący Komitetu budowy szkoły w Miększku pod Jarosławiem sprzeniewierzył około 15.000 zł.

Aresztowany, broniąc się podaje, że cała suma zwrócił Związkowi samorządowemu pow. jarosławskiego.

Jak zdołaliśmy stwierdzić, rzeczywiste Związki Samorządowy pow. jarosławskiego, zabezpieczył się dnia 17. 10. 1934 r. do L. Rep. 5390 na realności Możdżana na sumę 14.000 zł. zpn.

Następnie w dniu 31 maja 1933 r. zezwolił Wydział Samorządowy Możdżanowi na ekstabilację zapisu kaucyjnego.

Deklaracja ekstabilacyjna znajduje się w tut. Sądzie w zbiorze dokumentów do L. 1027/33.

Powyzszą deklarację, umarzającą całą pretensję podpisał przew. Wydziału Pow. starosta Henryk Was do l. cz. G. 650/33.

W związku z aresztowaniem Możdżana, rozniosła się pogłoska, że wspomniana suma nie została należycie przeprowadzona w księgach kasowych tut. Wydziału Powiatowego i że aresztowanie nastąpiło jedynie dlatego, by Możdżan nie porozumiał się z innymi w tę sprawę wmięszanymi osobami.

Opinia publiczna domaga się przeprowadzenia energicznych dochodzeń, celem ustalenia winnych i ukarania bez względu na ich stanowiska.

Za cenę raglanu

eleganckiego ale gotowego z przed dwóch lat, można dzisiaj nabyć dwa równie dobre a nawet lepsze bo wykonane na miarę.

Obecnie wykonujemy

Raglany po zł. 37.—
45.— 55.—

Raglany
himalaja po zł. 68.—
do 125.—

Palta zimowe po zł. 59.—
do 145.—

Mieczysław ZALESKI

Lwów, pl. Marjański 10 — tel. 53 2746

Czem się zajmuje Związek Nauczycielstwa Polskiego?

Ukazał się numer pierwszy „Przewodnika Pracy Społecznej” nowego czasopisma, wydawanego przez Związek Nauczycielstwa Polskiego.

W artykule pt. „Zadania Związku Nauczycielstwa Polskiego w dziedzinie pracy oświatowej w dobie obecnej” znajdujemy twierdzenie, że „praca oświatowa w służbie idei przebudowy gospodarczej Polski winna przygotować jednostkę i społeczeństwo do współdziałania z państwem w walce z

klerem”.

W tym czasie, kiedy całe społeczeństwo polskie staje zgodnie do walki z analfabetyzmem i jest do głębi przejęte niedolą diatwy polskiej, dla której brak szkół, Związek Nauczycielstwa Polskiego nie ma innego zadania, jak podszczezuwać przeciwko duchowieństwu polskiemu. Za ciężko zapracowane pieniądze nauczycieli, swych członków, Związek wydaje czasopisma i książki (jak np. słynny paszkwil p.

Baryckiej - Zajchowskiej), pełne jadu i nienawiści przeciwko duchowieństwu katolickiemu, zamiast obrócić pieniądze te na budowę szkół i organizowanie kursów dla analfabetów.

Czy to jest „praca dla państwa” Związku Nauczycielstwa Polskiego?

Polska bursa w Strasburgu

STRASBURG, 22. 11. (PAT) Nastąpiło tu uroczyste otwarcie polskiej burzy akademickiej im. P.K.O. przeznaczonej dla synów uchodźców polskich we Francji, którzy po ukończeniu szkół średnich w Polsce studjują dalej na uniwersytecie strasburskim. Bursa jest pierwszą tego rodzaju instytucją polską we Francji.

WIZYTATOR APOSTOLSKI O. HUDECEK W PRZEMYŚLU. Wizytator apostolski O. Hudecek który przed kilku dniami bawił na wizytacji djeceji grecko-katolickiej ks. biskupa Chomyszyna w Stanisławowie, udał się do Przemyśla na wizytację djeceji ks. biskupa grecko-katolickiego Kocyłowskiego.

LUSTRACJA SĄDU W JAROSŁAWIU Prezes Sądu Apelacyjnego dr. Zieliński, przeprowadził lustrację Sądu w Jarosławiu.

NOWY PRZEWODNICZĄCY SĄDU WE LWOWIE A. Wschód donosi: P. Minister sprawiedliwości zamianował przewodniczącym Sądu Pracy we Lwowie dotychczasowego zastępcę sędziego Mi. chulkę, a zastępcą p. Władysława Dubińskiego, dotychczasowego sędziego grodzkiego w Stryju.

Wiadomości sportowe

TURNIEJ

PIŁKARSKI W W. HAJDUKACH KATOWICE. Mistrz Polski, Ruch, jak już podaliśmy, organizuje w dniach 8 i 9 grudnia br. w Wielkich Hajdukach ciekawy turniej piłkarski. Udział w turnieju wezmą definitywnie: FC. Bayern, a z zespołów polskich — Ruch, Cracovia i Garbarnia.

POLSKA NA ZAWODACH STRZELECKICH

WARSZAWA. Wczoraj wyjechała do San Remo na międzynarodowe zawody strzeleckie do konkurencyj myśliwskich oficjalna reprezentacja Polski w składzie: J. Kiszkurno — wielokrotny zdobywca mistrzostw Polski i świata, K. Kitzman i W. Ziegenhirte.

Zawody rozpoczynają się dziś i trwać będą do 2 grudnia br. Program obejmuje strzelania do rzutków i do żywych gołębi.

DYSKWALIFIKACJE.

WARSZAWA. Bramkarz Podgórze Koczwarra został zdyskwalifikowany na 12 miesięcy za czynne znieważenie gracza po zawodach Podgórze — Warta w dn. 29 czerwca 1934 r. Wymiar kary nastąpił dopiero obecnie ze względu na konieczność przeprowadzenia żmudnych dochodzeń.

Zawodnik Garbarni Smoczek ukarany został 6-cio miesięczną dyskwalifikacją za grę w barwach innego klubu pod fałszywym nazwiskiem w dn. 21 października 1934 r.

OBÓZ HOKEJOWY W KATOWICACH

KATOWICE. W Katowicach rozpoczął się wczoraj przedolimpijski obóz hokejowy na sztucznym torze lodowym, w Katowicach.

Do obozu, który ma charakter treningowo-instruktorski, powołano 24 najlepszych hokeistów z całej Polski. Kierownictwo sportowe spoczywa w rękach kapitana związkowego, p. Sachsa i jednego z najlepszych niegdyś hokeistów polskich, Adamowskiego.

Hokeiści nasi przygotowują się starannie do mistrzostw świata, które rozegrane będą w Davos w sezonie bieżącym oraz do przyszłych igrzysk olimpijskich.

Obóz potrwa 20 dni i zakończony zostanie 9 grudnia. W czasie trwania obozu hokeiści nasi rozegrają kilka spotkań, a m. in. z Brandenburger Sportverein, drużyną 09 z Bytomią oraz z bawarską Riessersee.

Z Luderów Helena Smolkowa

wdowa po urzędniku bankowym

po krótkich a ciężkich cierpieniach, zaopatrzona św. Sakramentami, zasnęła w Panu dnia 22 listopada 1934 r. przeżywszy lat 46.

Obrzęd pogrzebowy odbędzie się w sobotę dnia 24 listopada br., o godzinie 2-jej popołudnia, z domu żałoby przy ul. Piekarskiej 52 na cmentarz Łyczakowski, na który zapraszają Krewawych, Przyjaciół i Znajomych w smutku pograżeni

Lwów, dnia 22 listopada 1934.

Siostry, Bracia i Rodzina

Zakład pogrzeb. „EULGIUM” Sobieskiego 9 — tel. 89-40

Na bezdrożach wychowania państwowego

Isme orgje uprawiane na temat wychowania państwowego naszej młodzieży dochodzą do ostatecznych granic swego okresu. Każdy bubek stara się prześcignąć zamierzenia nawet samego Ministerstwa i na własną rękę robi więcej, aniżeli zamierza władza i więcej, aniżeli umie on sam. Nieskrystalizowany ideał państwowego wychowania, komentowany i rozumiany przez każdego inaczej rodzi na praktycznym gruncie takie poczynania, które wręcz sprzeciwiają się poczuciu obywatelskiemu, poszanowaniu religii, czekajmy, a rychło wejdą one w kolizję z prawem.

Oto nowy fakt, jaki nas doszedł z dalekiego Polesia. W powiecie kobryńskim, w dniu 11. 11. jeden z kierowników szkoły zaprowadził dzieci katolickie do cerkwi prawosławnej, a dzieci prawosławne do kościoła, ponieważ p. marszałek równomiernie traktuje wszystkie wyznania. Może jest w tem bardzo głęboka rzyś dalsza, skoro dziecko nauczy się szanować świątynię i nabożeństwo innego wyznania, i może z tego dziecka urośnie upaństwowiony obywatel pierwszej miary, można o tem mówić i dyskutować długo. Nas jednak obchodzi sam fakt i jego bliższe skutki, nie te obliczone na lata, które niewiadomo jak przekształca wychowanie państwowe, skoro cofanie się z tego stanowiska staje się coraz bardziej widocznym.

Sam fakt jest bijący w oczy i karygodny. Uroczystości 11 listopada mają być odprowadzane przez szkoły, a zaczyna się one — jak dotąd — zawsze od nabożeństwa w świątyniach każdego wyznania, tymczasem tutaj gorliwy kierownik pozwolił sobie na skreślenie pierwszego punktu programu, bo prowadząc dzieci do innej, im niewłaściwej świątyni, zrobił zamiast modlitwy spektakl, wskutek czego dla dzieci znikł już świąteczny nastrój przy pamiatce niepodległości państwa. Czy to było zamiarem władz szkolnych na Polesiu, pozwalamy sobie wątpić, ale jest jeszcze druga strona tego samego zjawiska.

Święto niepodległości przypadło w tym roku właśnie na niedzielę i na temże Polesiu, jak nam donoszą, wszelkie uroczystości odbyć się miały również w niedzielę. Jest obowiązkiem każdego katolika wysłuchać w niedzielę Mszy św. i tego uczą katecheci również w szkołach. Tymczasem ta sama szkoła, w której katecheta nakazuje być w kościele, prowadzi na rozkaz kierownika dzieci katolickie do cerkwi prawosławnej, czyli uniemożliwia sama dziecku wypełnienia katolickiego obowiązku. Nie wiemy, czy dziecko miało możliwość udać się jeszcze z cerkwi do kościoła, nie wiemy czy jakieś poranki lub coś podobnego nie zatrzymały dzieci w szkole przez całe przedpołudnie, tak, iż rodzice czy dziecko samo, gdyby nawet chciało, czy mogło iść na Mszę św. — zatem pozostało bez spełnienia obowiązku katolickiego z winy szkoły państwowej — w państwie, gdzie religia katolicka jest panująca.

Refleksje z tego faktu wysuwające się są bardzo smutne i domagają się oświetlenia go ze strony czynników miarodajnych w dostatecznym stopniu, bo zbyt wielkie jest zaniepokojenie ze strony polskich rodziców o kierunek religijny działy szkolnej, jak najmniej i o los polskości kresów, gdzie przecież religia była i będzie podpora

polskości jeszcze przez długie wieki. Wszak na tem Polesiu istnieje wojewoda Polak i kuratorjum, istnieje również diecezja rzymsko-katolicka i pod bokiem tych władz może sobie pozwolić jakiś kierownik szkoły na gwałcenie uczuć religijnych młodzieży a tem sa-

mem i społeczeństwa polskiego. Czyżby tendencje państwowe tak daleko już posunąć się miały, że bożyszczem staje się państwo, a wszystko inne — nawet religia — idzie w ką przed ogólną tą misją wychowania państwowego?

PRAWDZIC

Skosztuj „Blok Marokański” HAZET

Na marginesie rocznicy 22 listopada

A teraz przejdźmy do innej charakterystycznej cechy obrony Lwowa w listopadzie 1918 r. Cytowane przykłady, albo też przykłady niezwykłego męstwa odnoszą się właściwie do wydarzeń nadzwyczajnych, wzrastających ponad szare codzienne życie. Ale i w tem szarym codziennym życiu, w każdą swoją najdrobniejszą pracę wkładali obrońcy Lwowa jak gdyby część tej wielkiej idei, którą byli przejęci. W służbie tej idei nie tylko starali się dać ze siebie maksimum inicjatywy i wysiłku, ale w dodatku starali się jak mogli ścierać swe kanty, byle tylko całość dobrze wypadła. Dzięki temu właśnie w obronie Lwowa dokonany został tak wspaniały wysiłek organizacyjny. Można tak pisać bez obawy śmieszności, bo przecież zorganizowanie dywizji z niczego, w ogniu walk codziennych, z materiału ludzkiego przeważnie niewyszkolonego, to zupełnie nieprzeciętny przykład sprawności organizacyjnej. — Podnosił to zresztą ze słuszną dumą nasz ówczesny komendant naczelny, a poprzedni komendant P. K. W. (Polskie Kadry Wojskowe) Brygadier Maczyński, a przyzna każdy nieuprzedzony. Ale jeżeli to było możliwe, to właśnie dzięki wysokiemu poziomowi ideowemu obrony Lwowa.

Tu nasuwa mi się uwaga, że pod tym względem obrona Lwowa może być przykładem dla młodszych. Cóż to bowiem zdziałał ów wysoki poziom ideowy? Co umożliwiło tak wielkie wyniki? Jeżeli się nad tem głębiej zastanowić, to musimy dojść do przekonania, że tem czemś był pewien szczególny rodzaj karności, który niestety u nas Polaków nie zdarza się często i objawia się tylko w nadzwyczajnych wypadkach: jest to, jak ja nazywam, **karność współdziałania**. Jest to ten rodzaj surowej, wojskowej karności, przy którym jednak pełne ma pole do ujawnienia się inicjatywa jednostkowa, a przede wszystkim umiejętność współpracy. — O to właśnie idzie — o tę zdolność do koordynacji, do działania osobno w ten sposób, by z tego działania powstała jedna harmonijna całość. I pod tym względem obrona Lwowa może być rzeczywiście wzorem. — Ta karność współdziałania wymaga od ludzi dużo wyrzeczeń, dużo samozaparcia, często nawet cichego, szarego, codziennego bohaterstwa i te wszystkie też rysy ujawniły się w obronie Lwowa bardzo wybitnie. — Jako dowódca odcinka miałem dość sposobności do czynienia obserwacji i mogłem stwierdzić z pełnym zadowoleniem, że w obronie Lwowa osiągnęliśmy dzięki tej karności współdziałania wyniki których nie potrzebujemy się wstydić.

Okazyj do uzewnętrznienia się tej karności współdziałania było dość, niemal na każdym kroku, zarówno w akcji bojowej ściśle, jak i w pracach tyłowych. O ile idzie o pierwszą, to dla przykładu wymienić można chociażby samorzutne, pełne inicjatywy a skoordynowane współdziałanie dowódców różnych samodzielnie działających oddziałów przy zdobywaniu jakiegoś obiektu, przyczem przeważnie nie myślał nikt nawet o tem, kto zostanie nazwany zdobywcą. Prostu szło o wielką ideę i w obliczu tej idei znikły osobiste ambicje. Również wiele sposobności dawała praca na tyłach, gdzie może jeszcze więcej było pola do szarego, nieblyskotliwego współ-

działania i pokonywania się przytem często przy pełnieniu cichych codziennych obowiązków.

Umyslnie zatrzymałem się nieco przy tej „karności współdziałania”, bo obserwacja tego, co dziś dzieje się, nasuwa wniosek, że konieczne byłoby wdrażanie nadchodzących pokoleń do tej umiejętności współdziałania, do koordynowania wysiłków dla osiągnięcia wspólnego celu, przy rozwinięciu pełnej indywidualnej inicjatywy. Dziś na tem polu dużo grzeszymy, a kandydatów na wodzów mamy bez liku. Wtedy, w obronie Lwowa, o wodzostwie naogół mało ludzie myśleli, a w każdym razie takie wodzowskie aspiracje umieli podporządkować wspólnemu celowi, często nawet drogą prawdziwego samozaparcia. Bywało przecież nieraz tak, że wyższy rangą podporządkowany był niższemu. Nie przeszkadzało to jednak zupełnie ściślej współpracy. Wyjątków było bardzo niewiele i nie psują one reguły.

Nieraz zdarza mi się przeglądać spis towarzyszy broni z II Odcinka. Ze spisów tych wynika między innymi rzecz bardzo charakterystyczna: Oto walczyli wówczas ludzie różnego wieku, od całkiem młodziutkich, niemal dzieciaków począwszy, a na starcach również niemal skończywszy. Piszę to o swoim odcinku, co dla ścisłości zaznaczam, ale podobnie było i w innych odcinkach. Wśród tych ludzi różnego wieku przeważają bodaj jednostki, które jeszcze nie osiągnęły pełnoletności, w dużej mierze studenci szkół wyższych i uczniowie szkół średnich. Było to zrozumiałe, bo przecież ludzie w wieku dojrzałym przebywali jeszcze na różnych frontach wojny światowej. Otóż ta okoliczność wybiła na obronie Lwowa swoje piętno. Młodzież normalnie zawsze jest pełna entuzjazmu, inicjatywy, rozmachu. Jeżeli brak jej doświadczenia, to zastępuje to temperamentem. Naogół miejsce refleksji zastępuje u niej zapał. Takie też cechy charakteryzują obronę Lwowa i bez przesady można powiedzieć, że w ogromnej mierze im właśnie zawdzięczamy zwycięstwo. W związku z tem jeszcze jedna nasuwa się uwaga. Jeżeli młodzież niema wyrobienia, czy grzeszy brakiem refleksji, to ma natomiast instynkt, który jej wskazuje drogę postępowania. I ma tę cudowną właściwość, że nienawidzi instynktownie pyłoci i brudu, a ma natomiast pełne odczucie dla tego, co jest święte i wielkie. Idea obrony Lwowa, słuszną sprawą całości granic Polski, były prawdziwie wielkie i święte i dlatego młodzież poszła za nimi.

Ale też zrozumiałe jest, że tym ukończonym, bohaterskim chłopakom nie w głowie były jakieś wodzostwa. Oburzeni na niesłuszną napaść, zapaleni wielkością i świętością sprawy, zapomnieli w zupełności nie tylko o jakichś karierach, ale w ogólności o sobie. Dlatego też 22 listopada zawsze pozostanie świętem młodych.

Adam Świeżawski
kpt. rez. b. D-ca II Odcinka

Echa dnia

Czy w Polsce jest za dużo Polaków?

Nad tem zagadnieniem odważają się dyskutować oczywiście Żydzi: Za odskocznię wzięli sobie naturalnie sanacyjnego I. K. C.'a, który bije na alarm z powodu grożącego Polsce przeludnienia i przygotowuje grunt dla jakiejś najnowszej „reformy”. „Nasz Przegląd” wykorzystuje to skwapliwie, aby zaatakować „endeków”.

Z jednej strony wołają do rodaków „płodźcie się i mnożcie!” i atakują Boya-Zelańskiego za stworzony przez niego ruch „świadomego macierzyństwa”, a z drugiej strony nie chcą słyszeć o żadnych reformach socjalnych **Ich demagogiczne wywodzenie, że gdy Polacy zajmą miejsce Żydów, to otworzy się miejsca dla nieograniczonej liczby Polaków, rozbija na „puch i proch” statystyka, choćby ta, którą przytacza I. K. C.** Przypuśćmy bowiem, że w ciągu ostatnich 15 lat udało się jakimś cudem wypędzić z Polski wszystkich Żydów. To co by się okazało? Przybyłoby ludności nie 7 milionów lecz 4 miliony, i posiadalibyśmy obecnie nie 33 miliony lecz 30 milionów. **Czy byłoby od tego w Polsce odrobina lepiej?**

Z pewnością byłoby lepiej. Wyobraźmy sobie n.p. taki Lwów. Gdyby zamiast stu tysięcy żydostwa, którego tłumy przewalają się po ul. Akademickiej i Legionów w każdą sobotę, można byłoby zobaczyć równie liczne tłumy mieszczaństwa (a nie tylko inteligencji) polskiego w niedzielę, to czyż nie byłoby to dla Polski i Lwowa lepiej? Żydzi jednak widząc, że ich stan w Polsce jest zagrożony, że głodne i nieodżiżniane masy polskie (a u nas i ruskie) napierają coraz silniej, szukają środków zaradczych:

Albo trzeba uregulować rozrodczość, albo też trzeba lepiej podzielić te bogactwa (rolne, fabryczne), które takż istnieją w nadmiarze, jak i ludzie, a ce można uczynić i w ramach ustroju kapitalistycznego. Do rozpaczy więc nie, ma powodu.

W praktyce będą Żydzi coraz usilniej propagowali ograniczenie rozrodczości u Polaków, a równocześnie wykorzystywać będą jak najbardziej niesprawiedliwość w obecnym ustroju gospodarczym, aby podsycać w społeczeństwie polskim walki wewnętrzne. Na tę akcję żydowską trzeba mieć uszy i oczy otwarte. Specjalnie grozić może akcja ograniczenia rozrodczości naszemu pogotowiu wojennemu, co nie powinno ująć uwadze kierowniczych kół wojskowych. Nie ludność żydowska bierze odpowiedzialność za całość państwa polskiego i nie ona dostarcza materiału ludzkiego do armii polskiej, tej jedynej gwarantki naszej niepodległości.

Biedni nauczyciele

Nauczyciele szkół powszechnych są między młotem i kowadłem. W „Kurjerze Porannym” wszczął akcję przeciw biciu dzieci w szkole p. Wojciech Stpiczyński. Doszło do tego, że p. Minister W.R. i O.P. Jędrzejewicz wyraził w specjalnym liście uznanie p. Stpiczyńskiemu. W jakimkolwiek celu podejmowałby dyskusję ten ostatni, nie skorzystali na tem nauczyciele, choć najmniej są winni. Po takiej dyskusji musi się utrzej przekonanie, że nauczyciele bije dzieci, jakkolwiek niewątpliwie wypadki bicia były odosobnione. I dlatego słusznie pisze „Gazeta Polska”, polemizując z człowiekiem własnego obozu, p. Stpiczyńskim:

Napewno więcej okrucieństwa jest w praktykach dokuczliwej pyszałkowania, nadętej i leniwej biurokracji, niż w klapsach jakie tu i ówdzie da dziecku, kowi jakiś nauczyciel (wypadków chorobliwych nie można brać pod uwagę, gdyż chorzy zdarzają się wszędzie); na pewno stokroć gorzej potrafi się zniecać nad człowiekiem gryzpiórek, któryby nigdy nie tknął nikogo palcem, ale który uważa również za dyshonor ruszyć palcem dla kogoś — niżli policjant, tak często obmalowywany na diabła.

Niewiadomo poco „Gazeta Polska” wplotła tu policjanta, ale opinie o gryzpiórkach i pyszałkowatych biurokratach

powinna znaleźć dostęp do wszystkich zainteresowanych biurokratów.

A nauczyciele? Cierpią oni również od rozpolitykowanej biurokracji. Zwłaszcza ci młodzi, licho płatni, niestabilizowani, są szczególnie bezbronni wobec przymusowej „pracy społecznej”. Przecież to w ostatnim „Państwie Pracy” ogłosił swoje wywody młodolegionista p. Bielski, który tak mówił o pracownikach „Legionu Młodych”.

Absoiwentka wyższej uczelni zatrudniona przez dziesięć godzin w jakimś składzie tytoniowym w zapadłej dziurze za 100 zł. miesięcznie. Pracuje w Legionie nocami, bo dnia nie starcza. **Albo wybledzony nauczyciel w zapa- dłej wiosce, prowadzi prace oświatową, na wsi, co tydzień przedziera się 20 km do swego obwołu, bo jak powiada — musi być na dyżurze.**

Pracują biedacy w tym „Legionie”, bo się boją, aby ich... Rozumiesz czytelniku? Biedni ci nauczyciele. R.

Pokoje do śniadań **STADTMULLERA**
Winiarni
Lwów, Rynek 34, tel. 47-46 1940

Deklaracja Związku Adwokatów Polskich

Otrzymałmy następujące pismo:

„Zarząd Główny ZAP. uchwalił na swym posiedzeniu w dniu 17 bm. w Krakowie przy udziale członków i delegatów z Katowic, Krakowa, Lublina, Lwowa; Poznania; Torunia i Warszawy, po wszechstronnie przeprowadzonej dyskusji co do utrzymania apolitycznego charakteru Związku następującą enuncjację:

„Związek Adwokatów Polskich jest organizacją apolityczną i bezpartyjną adwokatów narodowości polskiej”.

Stwierdza to jego statut i utwierdza jego 25-letnia działalność a ostatnio uchwala jego Zarząd Główny, powzięta na XX. posiedzeniu odbytem w Warszawie 26 i 27 listopada 1932 r.

Takie apolityczne i bezpartyjne zrzeszenie adwokatury polskiej jest i będzie zawsze niezbędnym, nie tylko jako łącznik jednoczący adwokaturę polską, ale i jako gwarancja niezawisłości adwokatury, która stanowi najgłębszą istotę zawodu adwokackiego. Bez tej niezawisłości adwokatura przestaje być wolnym zawodem obrończym i niezawisłym rzecznikiem prawa”.

Jednak apolityczność i bezpartyjność Związku nie oznacza bynajmniej obojętności na sprawy Państwa. Wręcz przeciwnie, wyklucza to już sama istota Związku i cała jego przeszłość.

Związek Adwokatów Polskich już w deklaracji swej w r. 1919 skierowanej do ówczesnego Rządu Rzeczypospolitej Polskiej, przezeń z uznaniem przyjętej, oddał się na usługi Państwa i składał zawsze dowody, że dobro i interes Państwa jest dlań celem naczelnym.

Głosy przedstawicieli Rządu i Władz na czterech powszechnych Zjazdach polskich adwokatów we Lwowie, Warszawie, Poznaniu i Toruniu w latach od roku 1919 do roku 1926. były najwymowniejszym dowodem uznania Rządu i Władz dla działalności Związku.

Wobec przesilenia panującego obecnie w adwokaturze i osłabienia w niej elementu polskiego w wielu okrogach, utrzymanie uwięzi organizacyjnej łączącej adwokaturę polską uznać należy za tembardziej potrzebne, a w następstwie dalsze istnienie Związku za konieczne”.

Należy przypomnieć, iż na terenie adwokatury usiłuje od pewnego czasu prowadzić rozbijającą robotę sanacyjną „Kółko Adwokatów Rzplitej Polski” (t. zw. KARP).

Polska Młodzież Akademicka w hołdzie Stolicy Sw.

W zakończeniu swej mowy, wygłoszonej we środę na poświęceniu kaplicy i II. Domu Techników przez Twa Bratniej Pomocy Studentów Politechniki Lwowskiej p. Aleksander Sierz zwrócił się do X. Arcybiskupa z prośbą o wysłanie w imieniu młodzieży telegramu do Ojca św. „jako dowodu najpokorniejszego hołdu i czci”. Telegram ten brzmi:

Juventus academica Leopoliensis, assistens numerosissime benedictioni domus propriae et sacelli, plena amoris Ecclesiae, ardensque zelo defendendi more patrum veritatem christianam, exprimit sensus sincerae adhaesionis cathedrae

Petri et humillime petit a vicario Christi benedictionem apostolicam.

W polskim tłumaczeniu:

Polska młodzież akademicka lwowskich wyższych uczelni tłumnie zebrana przy poświęceniu domu i kaplicy, do głębi przejęta uczuciem miłości ku Kościołowi Chrystusowemu oraz pełną zapału i gotowości bronią za przykładem ojców krzyża i prawd chrześcijańskich, przesyła zapewnienie szczerego przywiązania do Stolicy Piotrowej i prosi jak najpokorniej namłestnika Chrystusowego o błogostawieństwo apostolskie.

„Jesteśmy nową epoką porządku rzymskiego, katolickiego”

Z pięknej mowy p. Sierza wygłoszonej przy poświęceniu, podajemy następujące ustępy, wyrażające z wielką jasnością i siłą ideologię młodego pokolenia polskiego. Oto jego odważne, męskie, gorące Credo:

„Wybudowanie kaplicy jest faktem pełnym głębokiego znaczenia, zawierającego w sobie istotę przemian duchowych dokonywujących się w duszy młodego pokolenia polskiego i urasta ono do młry symbolu nowej rodzącej się przyszłości. Poprzednicy nasi pierśią własną broniąc ojczyzny wrócili z rowów strzeleckich na ławy uniwersyteckie z głębokim poczuciem łączności z Narodem. Na podłożu tem krzewić się zaczęła idea bezinteresownego umiłowania Ojczyzny i Narodu, która objęła żywiołową falą całą polską młodzież akademicką.

Lecz idea czysta, jaką jest idea miłości Ojczyzny i Narodu, niezatruta materializmem, należy do dóbr moralnych człowieka. A w hierarchii tych dóbr na pierwszym miejscu stoi wiara i stąd zrodziła się ta serdeczna łączność między tą naszą ideą a katolicyzmem, stanowiącym ideę miłości i altruizmu, idee, która powołała przed wiekami nasz naród do życia i prowadziła do świetności i dziś znów prowadzić będzie.

Do niedawna należało do dobrego tonu być wyznawcą doktryny materialistycznych i socjalistycznych; religia była przeżytkiem i zabytkiem. Przyjęcie dopiero musiały czasy powojenne, czasy nędzy i bezrobocia, by wykazały olbrzymią lukę w filozofii mamony, a mianowicie brak ducha. Dziś już zaczyna się rozumieć, że uleczenie nie leży w tej czy innej kombinacji gospodarczej, że jedyną drogą ku lepszemu jutru to podniesienie ogólnego poziomu duchowego i moralnego. Młodzież, o duszy najbardziej wrażliwej, pierwsza zrozumiała doniosłość przemian zachodzących w świecie

i wkroczyła pełną zapału i wiary w zwycięstwo pod hasłem „Bóg i Ojczyzna” na szlak odrodzenia. Wróg o wiekowem doświadczeniu, widząc walący się w gruzy pałac złotego cielca, nie zrezygnował, lecz podjął szczyfową pracę bronięcia straconych syzyfowi. Zrozumiał, że zginie, jeśli nie zatrąje dusz, któremi chce rządzić! Wszystkich sposobów używa, by cel swój osiągnąć. Jako obiekt najważniejszy obrał sobie młodzież, dla łajak na jej fantazję erotycznem czy kryminalnym piśmidłem, sztuką kinową, czy teatralną. Lecz karty jego już odkryte. Młode pokolenie polskie wydało mu zdecydowaną walkę. Widomym jej znakiem są dziś otwarte podwoje naszej kaplicy.

Krzepnie w nas moc, nie nęca nas sposoby łatwego życia, pociąga nas cierpienie dla ukochanej idei, z dnem każdym rosna nasza siła. Wprzęgnięci w rydwan Boga i Ojczyzny, idziemy jako spadkobiercy rycerzy polskich, którzy tworzyli przedmurze chrześcijaństwa, jako spadkobiercy obrońców Jasnej Góry, idziemy ożywić duszę Narodu, wyeliminować z niej to, co obce i z premedytacją narzucone, by była duszą czysto polską. Idziemy budować nowy ład, oparty na światopoglądzie katolickim. Przeszliśmy w ciągu kilku lat ostatniej rewolucji duchowej z materializmu do idealizmu i tę rewolucję niesiemy w Naród, bo z niej tylko może wyrósć świetlana jego przyszłość. Jesteśmy nową epoką porządku rzymskiego, katolickiego, epoką współpracy narodów katolickich. Idziemy by przywrócić narodowi naszemu wielkość i dlatego niesiemy wysoko sztandar naszej narodowej wiary, wiary rzymsko-katolickiej. Czynimy go i innym dla niego częścią nakazujemy. Idziemy już nie pojedynczymi krokami jednostek, ale wyrównanym frontem karnych batalionów. Naprzód idziemy wpatrzeni w Polski znak i krzyż”.

—X—

Sukna w wielkim wyborze
Ubrania, Raglany, Paltá, Kostjomy, Płaszczce, Derki, Koco
Składu towarów tekstylnych

RUDOLF ŚWITALSKI

Lwów, Sienkiewicza 5 (obok Hotelu George'a) 1516

Nowy skandal finansowy we Francji Dwaj żydowscy aferzyści Karol i Józef Levy

Nie ucichły jeszcze echa afery Stawiskiego, a oto wybuchała we Francji — jak już pisaliśmy — druga, niemniej sensacyjna sprawa, której bohaterami są znówu dwaj Żydzi, Karol i Józef Levy.

Karjera aresztowanego świeżo Karola Levy'ego, — to poprostu rozdział z sensacyjnej powieści:

Urodzony w Algierze, wychowywany przez ojczyznę, skromnego woźnego, — mały Karolek sprzedaje na ulicach pomarańcze i orzeszki. Marzą mu się wielkie interesy. Wyjeżdża do Paryża, — całym jego kapitałem jest młodość i beczeczność. Wkręca się w koła przemysłowców cukrowych; kilka śmiałych transakcji — i oto Karol Levy (praw-

dziwe nazwisko Goldenberg) staje się sam przemysłowcem i aferzystą.

Handluje wszystkim potrochu: sprze daje cukier, udziela pożyczek, finansuje kinoteatry. Jako właściciel już własnej cukrowni wpada na świetny pomysł: zakłada do spółki ze swym kuzynem Józefem wielkie towarzystwo „Société spéciale financieré”, które rozrasta się do tego stopnia, że tworzy 39 filij rozrzuconych po całej Francji.

Teraz dopiero obaj Levici wypływają na szerokie, mętne wody kryminalnych interesów. „S. S. F.” ma bronić interesów przemysłowców poszkodowanych przez wojnę. Wypuszcza obligacje pożyczki, miliony płyną do kas nie-

przerwanym strumieniem. Dla ilustracji warto przytoczyć, że jeden z oddziałów S.S.F. — przy kapitale zakładowym 50 tysięcy franków zdołał uplasować obligacji na olbrzymią sumę 850 milionów franków.

Towarzystwo cieszy się pełnym zaufaniem i poparciem ze strony władz. Karol Goldenberg — Levy zostaje oficjalem Legii honorowej (!) za „specjalne zasługi” na polu przemysłu francuskiego. Miliony płyną — i rozpyłują się. Sprytni aferzyści stają się właścicielami luksusowych samochodów, willi, domów czynszowych.

Karol Levy, co niegdyś na ulicach Algieru sprzedawał pomarańcze — pobiera blisko pół miliona franków rocznie na same tylko „koszty reprezentacji”.

Aż wreszcie bomba pękła i obaj Levici znaleźli się pod kluczem.

Suma wszystkich pożyczek i obligacji wypuszczonych przez S.S.F. przekracza miliard franków, na co aktywa wszystkich instytucji, kreowanych przez obu Levych, nie daje ani w setnej części pokrycia.

O, Polacy, nauczmy dziś czytać Polaków!

Słепych w Polsce jest przeszło dwa, dziesiąta tysięcy, przez mrok wieczny i ciemność w strasznych brnących trudzie. Myślę że to pomyłka: jest ich nieco więcej, więcej, niż sześć milionów! Czy słyszycie, ludzie?

Słепy jest, kto litery odczytać nie umie i światła nie zobaczy co się z książki przedzie. Słепy i nieporadny wałęsa się w tłumie, nieszczęśliwy półczłowiek zawsze takim będzie.

Zdejmmy mu łuski z oczów! Pogńemy ciemnotę! Niech brat bratu wyjaśni tajemnicę znaków, niech na zamarte oczy promień padnie złoty: O, Polacy, nauczmy dziś czytać Polaków!

Kornel Makuszyński

Czwarta tablicę uproszczonej metody nauki czytania podajemy w numerze dzisiejszym.

Gorączkowe zbrojenia Niemiec

Wielki dziennik londyński „Sunday Express” publikuje na naczelnym miejscu szereg nowych, sensacyjnych szczegółów o tajnych zbrojeniach Niemiec.

Tak więc zakłady Schupperta w Hanowerze pracują bez przerwy dniem i nocą przy fabrykacji broni i samolotów, zatrudniając 6 tysięcy robotników, pozostających pod nieustannym dozorem tajnych agentów.

Podobnie dzieje się i we fabryce amunicji Borsiga w Berlinie, gdzie nawet sami robotnicy są skrupulatnie pilnowani, by nie mogli się zorientować, co się właściwie wewnątrz dzieje.

Krupp zakupił w pobliżu Lubeki ogromne tereny, na których stanie nowa fabryka amunicji.

Stocznia Bloom et Voos w Hamburgu przerzuciła się do masowej fabrykacji samolotów, — podczas gdy w zakładach Weser A. G. w Bremie wyrabia się motory do torpedowców.

Równocześnie buduje się gorączkowo nowe porty lotnicze (w Stuttgarcie i w Minden), oraz olbrzymie schrony podziemne i składy amunicji. Tak np. w Bucklow zbudowano już 80 podobnych magazynów.

Wybrzeża Morza Północnego obwarowuje się na gwałt, przyczem władze wojskowe mają prawo wywłaszczenia właścicieli terenów, potrzebnych dla celów wojskowych.

Wszystko to dzieje się w ścisłej tajemnicy, a rząd tłumi energicznie wszelkie protesty i próby propagandy pacyfistycznej.

Podziękowanie

Stowarzyszenie Pań Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo, dziękuje Szan. Dyrekcji, pp. lekarzom, urzędnikom i personelowi Szpitala Ubezpieczalni Społecznej za 121 zł złożonych zamiast kwiatów na trumne śp. Siostry Przełożonej Franciszki Ceslewicz.

Z kraju

Święto młodzieży w Polsce

Ze wszystkich stron Polski nadchodzi informacje o niezwykle pięknych manifestacjach patriotyczno - religijnych w niedzielę 18 bm., w dzień Święta Katolickich Stowarzyszeń Młodzieży. Trzystotyśięcna armia młodzieży wykazała ponownie swoją zwartość we wnętrzu, umiłowanie ideałów religijnych, narodowych i obywatelskich, wyrobienie sportowe i tężyznę fizyczną, wykazała pragnienie współpracy ze starszym pokoleniem nad dalszą budową mocarstwowej Polski, potężnej nie tylko w zasoby materialne, ale przede wszystkim w wartości duchowe.

Nowy skandal w „sanacji“

W ub. wtorek z polecenia prokuratora przy sądzie okręgowym w Warszawie aresztowano burmistrza Otwocka, Mieczysława Górzyńskiego, po kilkugodzinnym przesłuchaniu osadzono w więzieniu śledczym na tzw. Pawiaku. Aresztowanie Górzyńskiego, znanego działacza sanacyjnego, senjora Legionu Młodych, członka rady powiatowej BBWR, wywołało wielkie wrażenie i zrozumiało sensację. Według pogłosek aresztowanie to wiąże się ze sprawą budowy kasyna, urządzenia domu gry, oraz afery polegającej na tem że Górzyński, którego pensja miesięczna wynosiła przeszło 3.000 zł. umieścił na liście pracowników magistratu nazwiska swej żony, córki i syna i pobierał za nich bezprawnie pensje. Dodać należy, że Górzyński był stałym współpracownikiem sanacyjnego „Kurjera Porannego“, w którym co tydzień zamieszczał artykuły o potrzebach powiatu warszawskiego i w Otwocku.

KRONIKA PRZEMYSKA

Jak „popierali się“ radni sanacyjni?

Echa wyborcze jeszcze w Przemyśle nie zamikły. Socjaliści przygotowują protest, którego treść będzie biegła w kierunku unieważnienia wyborów do odebrania sanacji zabranego p. Bóluchowi mandatu. Gdyby protest został uwzględniony to mandat utraciłby ostatecznie na liście radni sanacyjni, ks. Biernat, który figurował na trzecim miejscu listy sanac, a w maju otrzymał on pierwszy mandat, został jednak obecnie zepchnięty na ostatnie miejsce. Podobnie stało się z Dr. Zaczkiem, który z pierwszego miejsca „zleciał“ na trzecie, a to dlatego, że dalsi kandydaci: kominiarz Maż i sędzia Ciecierski wydrukowali własne kartki. Należy również dodać, że zastępca adnego mgr. Bilana został właścicielem realności p. Kaz. Czaykowski.

WŚRÓD KUPCÓW. Dnia 3 grudnia br. odbędzie się zebranie kupców polskich dla dokonania wyboru rady Izby Handlowej. Walka rozegra się między dotychczasowym radcą p. Romanem Gorgolewskim, a świeżo wysuniętym p. Ludomirem Leszczyńskim. Wynik głosowania trudno dzisiaj przewidzieć.

KRONIKA JAROSŁAWSKA

ZEBRANIE N. O. K. Staraniem tut. Narodowej Organizacji Kobiet ks. prof. Rolawski wygłosił w małej sali Sokoła przepiękny referat na temat „Żywoć i działalność królowej Jadwigi“. — Należy założyć, że N. O. K. nie zaprosiła na ten referat szerszego ogółu społeczeństwa.

UROCZYSTOŚĆ HARCERZY. Z okazji 14-iej rocznicy założenia II jarosławskiej drużyny harcerzy odbyła się 20 bm. „Uroczysta Akademja“. Na program zostały się produkcje orkiestry Gimn. II-go, w którym II-ga drużyna ma swą siedzibę. Następnie opiekun drużyny prof. Patela wygłosił piękne i głęboko ujęte przemówienie o harcerstwie, po którym grupa harcerzy wykonała t. zw. zjazd harcerzy urozmaicony śpiewami. Ogólny podziw i huczne okłaski wzbudziły b. efektowne piramidki: W części drugiej zespół harcerzy odegrał 1-aktową komedję sportową pt. „P. O. S.“. Treść sztuki i gra amatorów podobały się ogólnie. Na zakończenie wyświetlono film harcerski p. t.

Skon działacza narodowego w Przemyśle

Nad trumną ś. p. radcy Wojciecha Batki

W środę 21 bm. obiegła Przemyśl smutna wiadomość o zgonie zasłużonego działacza narodowego ś. p. Wojciecha Batki emer. naczelnika urzędu skarbowego. Jeszcze w latach akademickich, mimo niezwykle trudnych warunkach życiowych, potrafił Zmarły znaleźć czas na pracę oświatową w T. S. L. oraz polityczną w Narodowej Demokracji. Kiedy po ukończeniu studiów uniwersyteckich we Lwowie znalazł się na odpowiedzialnym urzędzie w Zaleszczykach, całą duszą oddał się sprawie budowy domów ludowych i kaplic polskich. Był filarem tej pracy i na wielką z tego powodu zasłużył sobie wdzięczność. W późniejszych latach znalazł się w Przemyśle. Po 1926 roku nie zapał się przekonani narodowych i żarliwie je głosił, co nie przeszkodziło ś. p. radcy Batce w otrzymaniu nominacji na naczelnika urzędu skarbowego. Przed kilku laty przeszedł na emeryturę i natychmiast, mimo nadwątlonego zdrowia, oddał się energicznej pracy w zarządach T. S. L. i Stronnictwa Narodowego. Wspaniała spuścizna Zmarłego

stanowi okazały dom ludowy w Rokszycach za Przemyślem. Była to już wieś zupełnie zniszczona kiedy ś. p. radca Batko przystąpił w niej do budowy domu polskiego. Przez lat kilka zbierał osobiste od setek ludzi złotówki i grosze, materiał budowlany, meble, aby z tego wszystkiego uczynić fundament pod polskie Rokszyce, które już dzisiaj pulsują pełnym narodowym życiem. Niezłomny narodowiec, walczył ś. p. Zmarły z zalewem żydowskim, pomocą moralną i materialną darzył młodzież narodową i mimo ciężkiej choroby, pospieszył jeszcze tego roku w czasie wakacji do Rokszyc, aby dopilnować osobiste poświęcenia, wystawionego przez siebie domu. Zgon ś. p. Batki okrył żałobą cały polski Przemyśl ze Stronnictwem Narodowym i T. S. L., tak i złoła Rodzinę w osobach czcigodnej małżonki Zmarłego Stanisławy z Krodzińskich i syna Stanisława, inżyniera i asyenta Politechniki lwowskiej. Pogrzeb odbędzie się w piątek 23 bm. o g. 2 popołudniu.

5 bm. staraniem Sodalteji Marjańskiej Pań, a odprawione rano w kościele OO. Jezuitów za dusze jeńców, internowanych w Kosaczowie. Przy tej sposobności należy wspomnieć i o więzieniu przy ul. Romanowskiąg^o, gdzie w r. 1918 więziono mnóstwo Polaków, aresztowanych w Samborze, Borysławiu, Drohobyczu i t. d., wśród których pamięta się nazwiska hr. Ludwika Dunina, obecnego dyr. Banku Hipot. we Lwowie, red. Kanarowskiego, dyr. Jakubowski, skiego, inż. Włodezyńskiego itd. Niezapomnianą jest owoona i ofiarą z tego okresu praca p. inż. Kolbuszewskiej. Niezapomnianą jest też działalność p. wizytatora Halbeja, cżczesnego komendanta Kołomyi, podczas „ukraińskiej“ c kupacji.

Wspominki... **ROMAN TOPORCZYK.**

KRONIKA KROSNIENSKA

Jeszcze o „zwycięskich wyborach“

Jednym z najgorliwszych przewodniczących gminnej Komisji wyborczej był Tadeusz Górecki — redaktor i kierownik zakładów graficznych w Miejscu Piastowym. Znałe nam wynurzenia i poczenia, jakich udzielał, jak np. mniej więcej w tych słowach: „postarajcie się tylko ułożyć listę, a wszystko będzie w porządku, bo opozycyjną łatwo unieważnić“. W pewnej miejscowości planowany był następujący chwyt: jeden, czy kilku z wyborców mieli umieścić swe podpisy na dwóch zgłoszeniach tj. na liście sanacyjnej i opozycyjnej — dalej lista sanacyjna miała być złożona na ręce przewodniczącego gromadzkiej Komisji wyborczej w ostatniej minucie i te podpisy jednego czy kilku wyborców miały spowodować unieważnienie listy opozycyjnej. Czy podobne chwytty wyborcze nie kolidują z etyką i moralnością katolicką? To też słusznie wywołały oburzenie w pewnych kołach Duchowieństwa.

Znane od 52 lat

BRANDSTAEDTERA **CUKRY**
CZEKOLADY

Obecne specjalny **Pierniki** miodowe o rozmaitych nadzienkach i ozdobnem opakowaniu

Lwów, pl. Gołuchowskich 5 — Filja ul. Legionów 43 1876

Żałościwa Kołomyjka

Cięte kwiaty ze starościńskiego ogrodu. — Z latarnią Diogenesa szukam polskiego sklepu. — Życie teatralne. — O pomnikach...

II. Spacerując po Kołomyji, można odróżnić różne ciekawostki. Na murze Starostwa czyta się takie ogłoszenie: „W ogrodzie Starostwa są do nabycia oięte kwiaty po cenach przystępnych“. Nietutejszego zadziwia, że tu po przystępnych cenach tną kwiaty a potem je chyba gratis oddają. Tem więcej, że hodowla „kwiatuśków“ jest niezaprzeczalnym i naprawdę wyłącznym monopolem posta Sanojcy. Za to ciężko odnaleźć **Inspektorat szkolny**, który wprowadza się i wyprowadza, że go trudno dogonić a lokal zawsze musi wynajmować w prywatnych domach, bo w budynkach rządowych pomieszczenia zajmują różne stowarzyszenia, jak n. p. „Rodzina urzędnicza“. Chociaż może być przeciwnie. A nawet powinno. Ciężko odnaleźć również **sklep polski** Sami Żydzi i Rusini. Ci ostatni wobec intensywnej akcji pomocy dla... Huculszczyzny w rekordowym tempie porastają w pierze i mięso. Kupiectwo polskie odbywa dopiero kąpiel, Pieluszki szyją się. Potrzeba w pierwszej mierze... **ludzi z inicjatywą**.

gra amatorów świadczyła o poważnej ich pracy. W ciągu roku dano w sali Kasy Oszczędności 10 przedstawień, wystawiając 5 utworów. Frekwencja publiczności wynosiła 5,276 widzów, a obrót kasowy wynosił prawie 10 tys. złotych. Ostatnio odbyło się Walne zebranie członków; wybrano nową władzę, w których skład weszli pp.: Kazimiera Sobotowa, Leonarda Skórewicza, Jarosław Piasecki, Stefan Petryk i Zdz. Wróbel. Dyrektorem wybrano ponownie p. Wł. Bugajskiego. Poza tem od czasu do czasu zjeżdża tu wojewódzki teatr ze Stanisławowa pod dyrekcją p. Zuzanny Łozińskiej. W poniedziałek, 5 bm. w sali Kasy Oszczędności dano dwa spektakle. „Klub Kawalerów“ popołudniu dla młodzieży, a wieczorem b. wesołą „Panią Prezasową“. Gra świetna znana już z recenzji stanisławowskich, nie wymaga dalszych pochwał dla zespołu. Można tylko zaapelować do p. Wojewody stanisławowskiego o udzielenie subwencji dość wcześniej, aby potem nie było zapóźno. Jak np. z Dyrekcją Kolei.

Ostatnio przy ul. Beizera powstał polski sklep spożywczy, w którym em. major W. P., p. Jan Karol Madey sam usługuje licznym gości, ale dotąd jeszcze rekrutujących się z wieśniaków i robotników. Inteligencja tradycyjnie kupuje u Żydów. Pieniądze musi się umieć podnosić z ulicy. Ot taka p. Horowitzowa wpadła na pomysł zorganizowania **chatupniczej wytwórczości firanek** i dziś już posiada dużą fabrykę prosperującą mimo kryzysu. I bez konkurencji. Słynna **kolejka kołomyjska**, biegnąca przez rynek i ulice miasta, znalazła konkurencję w autobusach P. K. P. Autobusy ładna, a drogi w powiatach kołomyjskim, nadwórniańskim i kosowskim wcale nie najgorsze. A można jeździć i na krótsze mety, zamiast dorożką, z zasady brudną. Jazda dla i do rozrywki. Są dwa kina, a nadto **teatr amatorski**, prowadzony — jak wspominałem już — przez **Towarzystwo dramatyczne**. Przyznać trzeba, że wystawione w r. 1933 i 1934 sztuki stały na odpowiednim poziomie artystycznym, a

Sa i smutne wspomnienia i uroczystości. W dniu 1 bm. złożono uroczysty **hołd pamięci ofiar Kosaczowa**, których mogiły w liczbie blisko tysiąca, otoczyły pamiątkowy krzyż betonowy wzniesiony na cmentarzu wojskowym. Ramiona krzyża skute łańcuchem, a u podnóża krótki, ale jakże wymowny napis: „Ofiarom Kosaczowa Rodacy“. Nie bez przyczyna jest rozmowa jaka miałem z dwoma ożłoconymi pompierami miejskiej straży pożarnej, siedzącymi na cokole krzyża, bezpośrednio po odbytej uroczystości. — Co to za pomnik? — pytam. — To jeszcze Austriacy wubudowali dla swoich **żołnirzy**, — odpowiedział jeden pożłocony i ulampasjony pompier, a drugi potakiwał mu głową. Tymczasem pomnik austriacki wznosi się w innym miejscu. Na Kosaczowie przedmieściu Kołomyji, w miejscu gdzie znajdowały się katorżne baraki dla Polaków, skazanych na powolną śmierć głodową lub od tyfusu, dziś pobudowano budynek fabryczne Zieman. da. Opodał wznosi się obelisk z r. 1485, wystawiony **na pamiątkę hołdu, złożonego przez hospodara wołoskiego Stefana królowl Kazimierzowi Jagiellończykowi**. Obelisk ten w r. 1919 zniszczyli Rumuni i dopiero ofiarnością mieszkańców Kołomyji odbudowano go. Zakończeniem smutnej rocznicy było nabożeństwo żałobne, urządzone w dniu

Futra Bernfeld

Lwów, Legionów 7
Filja Przemyśl, Franciszkańska 32
45 LAT ISTNIENIA

Punktualność solidność zaufanie

1757

KRONIKA STANISŁAWOWSKA

DALSZY ETAP LIKWIDACJI DYREKCJI KOLEJOWEJ. Zdawało się, że pozostałe niedobitki tutejszej dyrekcji kolejowej pozostaną w Stanisławowie, tymczasem onegdaj pojawiła się nowa lista przeniesień, obejmująca 63 pracowników kolejowych, od asosorów począwszy a skończywszy na ważnych, którzy zostali przeniesieni do okręgów dyrekcyjnych w Katowicach, Krakowie, Poznaniu Radomiu, Toruniu, Warszawie, Wilnie oraz Centr. Biura Rozrachunków PKP. w Bydgoszczy.

AFERA MONOPOLOWA. W związku z aferą w magazynie monopolu tytoniowego w Stanisławowie aresztowano onegdaj b. urzędniczkę magazynu Mieczińska, która zdefraudowała 15.500 zł. przez dłuższy czas ukrywała się przed policją. Mieczińska odstawiono do więzienia stanisławowskiego.

KOMUNIKAT TEATRU im. MONIUSZKI: W piątek 23 bm. po raz drugi daną będzie komedja Nicodemiego „Świt, dzień i noc“. W sobotę 24 bm. popoł. o godz. 15.30 „Zaczarowane Koło“ po raz ostatni. Wieczorem premjera „Wesela“ Wyspiańskiego. Uroczyste przedstawienie z okazji 50-lecia Sokoła I. Niedziela 25 bm. popoł. o 15.30, po raz ostatni „Mężczyzna i kobieta“. Wieczorem o godz. 20-tej „Wesela“.

Uważaj! We wtorek, 27 bm. ukaże się na scenie Teatru im. Moniuszki piękna baśka dla dzieci od lat 3 do 80 p. t. „Za siedmioma górami“

CO DZIEŃ NIESIE?

23 LISTOPADA Wsch. si. 6 g. 48m. Zach. si. 16 g. 32m.	Piątek Klemensa Sobota Jana
--	--

Gdzie i co kupię ?

WALICHIEWICZ Kopernika 2, **SIODŁA**, zaprzęgi, kufry, torby, torczyki, portmonetki, kagańce, baty, czapki, koca na kawałek. Rok założenia 1863.

Każda pani się wybiera po **dobre futro** do **SCHÜRERA**
Lwów, Senatorska 11a, tel. 69-56
Firma chrześcijańska 862

WYPRAWKI

studenckie koldry zł. 12. — Kocowe wełniane, Materace z trawy zł. 18. — Poduszki zł. 8. — Poszewki zł. 3 poleca **M. IZYCKA** Lwów, Kopernika 4.

REPERTUAR TEATROW MIEJSKICH**TEATR WIELKI**

Piątek 23, 11. g. 30 „Człowiek i Naczelny” Abon. 7.
Sobota 24, 11. „Pod zarządkiem przymusowym”

Niedziela 25, 11. g. 12. „Mały lotnik” g. 3. 30 Cudze dziecko” Ceny najniższe. g. 7.30 „Pod zarządkiem przymusowym”

ONDULACJE wodne i trwałe oraz farbowanie włosów wykonuje wytwórnia atelier fryzjerskie **PURTZLA** Hotel George'a tel. 55-90.

TEATR ROZMAITOŚCI

Piątek 23, 11. g. 7.30 „Pod zarządkiem przymusowym” Abon. 8.
Sobota 24, 11. g. 7.30 „Towariszcz”
Niedziela 25, 11. g. 3.30 „X 33” Ceny najniższe. g. 7.30 „Towariszcz”.

FUTRA

nowe damskie i męskie, oraz wszelkie przeróbki według najnowszych żurnali wykonuje tanie i solidnie Magazyn i Pracownia Futur **Aleksandra** Wróbla Lwów, Halicka 20 tel. 57-04. 1175

BIELIZNA MĘSKA

solidnie wykonana, trwałe materiały, znakomity krój — ceny wybitnie niskie **Józef NOWAK** pl. Marjański 6

REPERTUAR KINOTEATROW

APOLLO: „Nędzniczy” i „Paryż w ogniu” (Dwie serje razem).
ATLANTIC: „Maskarada”.
COLOSSEUM: „Jej czar” rewja Baby rza-dza.
CASINO: „W Wiedeńskiej Kawiarence” (Szok Szakall).
CHIMERA: „Shirley Temple”
GRAZYNA: „Całuj mnie jeszcze” z Anny Ondrą oraz „Nie damy ziemi.”
„KOPERNIK”: „Wiosenna parada”
„MARYSIFKA”: „Wiosenna parada” oraz rewja „Wesoła płeć”
MUZA: „Zaledwie wczoraj”
PALACE: „Syn King Konga”
PAN: „Eskimos”
PASAŻ: „Jeździec w masce” oraz rewja.
RAJ: Czy Lucyna to dziewczyna?...
STYLOWY: „Precz z kryzysem” oraz rewja.
ŚWIT: „Dzika dziewczyna” z Clary Bow i „Pocałunek skazańca” z Farrelem.
WANDA: „W cieniu krzyża”.

BIELIZNA DAMSKA

wytwornie, solidnie wykonana, ogromny wybór — ceny wybitnie niskie **Józef NOWAK** plac Marjański 6

FUTRA

damskie, męskie, przerabia, modernizuje, najnowsze modele, wykonuje najstaranniej, pracownia **Władysława LIGNARA**, Lwów, Kochanowskiego 3. 1277

KOMUNIKATY TEATROW MIEJSKICH

TEATR WIELKI gra dziś po raz ostatni wspaniałe widowisko komediowe Ber-

W piątek, 24 bm., o godz. 19-tej w sali Czytelni Akad. (Łozińskiego 7) odbędzie się zebranie plenarne Młodzieży Wszepolskiej z referatem **pos. Józefa Petryckiego** p. t. „Ruch narodowy wśród ludu”.

Kronika lwowska**W 16-tą rocznicę oswobodzenia Lwowa****Hołd młodzieży akademickiej i starszego społeczeństwa**

Wczoraj obchodził polski Lwów rocznicę oswobodzenia miasta. O godz. 10 odbyło się uroczyste dziękczynne nabożeństwo w Bazylice Archikatedralnej. W nabożeństwie wzięli udział: reprezentanci Władz, Związek Obrońców Lwowa, polska młodzież akademicka, która tłumnie wypełniła nawy i b. licznie polskie społeczeństwo.

Po nabożeństwie młodzież akademicka pod przewodnictwem prezesów organizacji ze sztandarami Młodzieży Wszepolskiej i Po'skich Korporacji akademickich udała się **manifestacyjnym pochodem** na cmentarz Obrońców Lwowa. Pochód poprzedzał wieniec o szarfie z napisem „Lwowski Orłotom — Polska Młodzież akademicka”.

Na cmentarzu do zgromadzonych uczestników manifestacji przemówił p. mgr. **Kazimierz Kobylański**, prezes Czytelni Akademickiej, wskazując w krótkich słowach na znaczenie dzisiejszej rocznicy. Mówca podkreślił potrzebę obchodzenia rocznic, tych czynów i wydarzeń, które zdecydowały o polskości tej ziemi.

Następnie w gorących słowach przemówił p. kpt. **Adam Świeżawski**, komendant II. odcinka Obrony Lwowa. W przemówieniu swem podniósł on wielką wartość ideową polskiego akademika, który zawsze walczył i walczy o prawa Polaków na polskiej ziemi.

Następny mówca p. **Jan Matlachowski** wskazał na znaczenie narodu w państwie. Lwów stał się polskim, dzięki temu, że naród czuł się tu gospodarzem. Dziś kiedy przeciwnik pobity w 1918 roku zaczyna podnosić głowę, o-

bowiązkiem naszym jest czuwać a w razie potrzeby pójść za przykładem Orłot.

Odśpiewaniem Roty i Hymnu Młodych zakończono podniosłą manifestację.

Samorządny hołd młodzieży gimnazjalnej

W dniu wielkim dla naszej kresowej stolicy, młodzież gimnazjalna, męska i żeńska, wiedzioną polskim sercem samorządnie udała się po lekcjach szkolnych, na cmentarz „Obrońców Lwowa”, by tam oddać hołd tym, co krwią gorącą wywalczyli polskość, naszego kochanego miasta.

Na cmentarzu zebrała się młodzież w liczbie dochodzącej do 500 osób. Tu dorywczo zorganizowano uroczystość, która polegała na wspólnym obejściu w skupieniu grobów, najwięcej zasłużonych obrońców Lwowa; jak generała Iwaszkiewicza, generała Rozwadowskiego i Amerykańskich lotników i katakumb.

Zkolei cała młodzież udała się do kaplicy, gdzie jeden z kolegów w gorących słowach podał projekt, **wspólnego odmówienia modlitwy** za dusze ojców i braci i tych wszystkich, którzy przypieczętowali krwią niezłomną wolę Lwowa najeżeniu do Macierzy.

Następnie zaintonowano pieśń „Nie damy ziemi skąd nasz ród...” Pieśń ta została podchwyciona przez zebranych i poleciała między krzyże i pomniki tych, co zginęli, niosąc im ku wiecznemu spokojowi zapewnienie, że utrzymamy to, co oni krwawo zdobyli.

Młodzież gimnazjalna lwowska dała dowód swych niezłomnych uczuć patriotycznych dla prastarego grobu Orłot.

Dzień Oświaty Pozaszkolnej

TSL urzędują w rocznicę śmierci Sienkiewicza „Dzień Oświaty Pozaszkolnej”; tj. dzień werbowania pracowników oświatowych, zbierania środków materialnych dla oświatowych organizacji. W bieżącym roku TSL na ziemiach południowo - wschodnich urzędują w dniu 25 bm. w niedzielę powszechną zbiórkę uliczną na pracę oświatową, a przedewszystkiem na walkę z analfabetyzmem. W sobotę 24 bm. o godz. 9 odbędzie się w Archikatedrze łacińskiej nabożeństwo za duszę **śp. H. Sienkiewicza** a w niedzielę o godz. 12.15 zebranie organizacji polskich w Domu Oświatowym TSL przy ul. Czarnieckiego 1. II. p. z referatem **K. Piątkowskiego** o tempie analfabetyzmu a rola TSL. W tym dniu odbywać się będzie zbiórka na ulicach miasta.

Dobrze, że TSL urzędują „dzień oświaty pozaszkolnej”, ale byłoby znacznie lepiej, gdyby akcję tę prowadziło energiczniej, metodami skuteczniejszymi i w kontakcie z innymi stowarzyszeniami. Dlaczego nie przyłączyło się do „mięsiąca likwidacji analfabetyzmu”, w którym obok Polskiej Macie-

narda Shawa, pt. „Człowiek i Naczelny” Jutro „Pod zarządkiem przymusowym”.

TEATR ROZMAITOŚCI gra dziś po raz ostatni „Pod zarządkiem przymusowym”, znakomitą farsę Arnolda i Bacha. Z powodu dużego powodzenia Dyrekcja teatrów Miejskich zmuszona była przenieść tę farsę z Teatru Rozmaitości do Teatru Wielkiego, gdzie grana będzie codziennie. Jutro wieczorem „Towariszcz” po cenach najniższych.

TEATR WIELKI w niedzielę wprowadza na afisz po raz pierwszy jako przedstawienie popularne o godz. 3.30 po cenach najniższych „Cudze dziecko” Szkarłata Kina.

TEATR ROZMAITOŚCI gra w niedzielę popularne o g. 3.30 jako przedstawienie popularne po cenach najniższych „X 33” Madisa i Boucarda.

rzy Szkolnej bierze udział przeszło 30 stowarzyszeń?

Niestety działalność TSL zwłaszcza w naszej dzielnicy, pozostawia bardzo wiele do życzenia.

Bogato zaopatrzone działy farb artystycznych

A. Łopuszański

L w ó w,
pl. Marjański 8 1679

Zalew żydowski na Łyczakowie

(Fil.) W poprzednim artykule zwróciliśmy uwagę polskiego społeczeństwa na ofensywę „ukraińską”. Dziś z kolei zajmujemy się sprawą drugiej mniejszości narodowej, mianowicie **zalewem żydowskim w dzielnicy Łyczakowskiej**. Podane przez nas poniżej cyfry są tylko drobnym wycinkiem z wielkiego kręgu żydowskich interesów we Lwowie, — świadczą jednak niemiernie dobitnie o opanowaniu przez Żydów, polskiej niepodległości gospodarczej naszego miasta.

DAWNIEJ A DZIS

Łyczaków, jedna z najstarszych i największych dzielnic Lwowa, ongiś cała katolicka, dziś wygląda jak pobojowisko po jakimś kataklizmie dziejowym! Dawniej na palcach można było policzyć domy i sklepy żydowskie — dziś odwrotnie! — katolickich domów i handli trzeba szukać ze świeczką. Przed laty żydzi nie mieli odwagi o-

Z pamiętników dni listopadowych

(a) Na murze skromnego domku skrytego wśród drzew na kleparowskim wzgórzu, tak dobrze znanem nędzarzom lwowskim, którzy tam w przytulisku Braci Albertynów znajdują zawsze ostoję, widnieje zaszczytna i chlubna odznaka Krzyża Obrony Lwowa. Wmurowaną tam została w zaszczytnym uznaniu roli, jaką Zakład Braci Albertynów odegrał w pamiętnych dniach listopadowych.

Dzięki inicjatywie i ofiarnemu trudowi ks. **Marjana Jakubowskiego**, powstała podówczas w wymienionym przytulisku „placówka opatrunkowa”, która w czasie zaciętych walk na tym odcinku nieocenione wprost oddawała przysługę zarówno walczącym, jak i tym, którzy kułą nieprzyjacielską rozciągnięci, znajdowali tam dorywczą pomoc przed ostatecznym zajęciem miejsca na sali szpitalnej. Ks. Kapelan stał się dobrym duchem tej placówki, łączącej na samym niemal froncie obok Góry Stracenia, która w ciągu walk listopadowych była ogniskiem zaciekłych zmagających z obu stron, jako klucz pozycji na lewym skrzydle bojowym.

Tak stała się ta „placówka opatrunkowa” przystanią dla wielu rannych żołnierzy polskich, którzy padali od ognia nieprzyjacielskich karabinów maszynowych lub z okien kamienic z rak neutralnych. Cała okolica Zakładu Br. Albertynów, jak niemiernie i sama ich przystań dniem i nocą zasypywana była z trzech stron ogniem nieprzyjacielskim, to też rannych żołnierzy oraz ludności cywilnej padało tam wiele. Dużą trudność w przenoszeniu rannych zarówno z linii bojowej, jak i z ulic, gęsto ostrzeliwanych, przezwyciężyła placówka zaraz w pierwszych chwilach swego istnienia. Była to pierwszorzędną załugą ks. **Jakubowskiego**, kapłana placówki, który zorganizował kilka patroli sanitarnych, złożonych przeważnie z sanitariuszek i sam je prowadził tam, gdzie pomoc była konieczna.

W czasie przenoszenia rannych ciężko ranna została san. **Helena Wolińska**, podobnie jej towarzysząca w samarytańskiej służbie **Janina Pietrosówna**, w czasie przewożenia rannej Wolińskiej do szpitala śmiertelną kulę otrzymuje san. **Olga Maryniakówna**.

Przytulisko Br. Albertynów z ofiarnym zaparciem się spełniało szczytną misję „placówki opatrunkowej”. Przełożony Br. **J. Kleban** nie szczędził trudu, aby zapewnić placówce możliwość niesienia pomocy rannym, jak niemiernie biednym, których zaopatrywał w żywność w miarę zapasów. Pomimo znaku „Czerwonego Krzyża” placówka znajdowała się w ciągłym ogniu nieprzyjacielskim, tak, że przewóz rannych do szpitala na Technice odbywać się mógł tylko w nocy i pomimo jej ciemności stale był ostrzeliwany. Przytulisko Br. Alberta w ciągu trzech tygodni listopadowych szczytną misję niesienia pomocy żołnierzom polskim spełniło ponad wszelkie uznanie.

siedlać się na górnym Łyczakowie, — dziś dawne sadyby Łyczakowian rok za rokiem przechodzą w ich ręce.

Do niedawna np. istniejący stary i znany katolicki handel papierowy **Doroty Neuster** z powodu trudności finansowych zlikwidowany, zrobił miejsce żydowskiemu „Papierotrustowi”. Dziełki lat istniejąca restauracja **Dąbrowskiego** po śmierci właściciela została zwinęta. Na jej miejscu 4 nowe sklepy powiększyły stan liczby interesów żydowskich we Lwowie.

WILKI W OWCEJ SKÓRZE

Dla zbalanowania nie orientujących się w sytuacji sklepy żydowskie zaopatrują swe lokale w szylidy o niewinnych nazwach. I tak istnieją sklepy spożywcze: „Żywność”, „Oszczędność”, „Łyczakowianin”. Jest i kawiarnia o wiele obiecującej nazwie **Nitouche**, której właścicielem nie jest brzoń **Boż**

jakiś obywatel francuski, lecz nasz rodowity p. Engefkreis.

SMUTNE, ALE PRAWDZIWE

Z łałem stwierdzić musimy, że nasi Polacy sami w dużej mierze pomagają żydom w osiedlaniu się i ugruntowaniu swej egzystencji wśród nas. Wielu katolików odstępuje swe koncesje szynkarskie żydom. Pod szyldem restauratora żydowskiego widać mniejszy sztych z nazwiskiem katolika, jako właściciela koncesji. Żyd więc szynkuje, z powodzeniem prowadzi restaurację, a katolik...

Lecz cóż mówić o biedakach katolikach, którzy mając nóż na gardle, a za cały majątek koncesję szynkarską — widzą w wydzierżawieniu tejże jedyny ratunek przed śmiercią głodową; — kiedy taka kolej wynajęła wolne dwa place obok dworca Łyczakowskiego, naprzeciw kościoła M. Boskiej Ostrobramskiej, żydom na składy węgla, oraz trzeci plac „Narodnej Torhowli”.

ADRESY FIRM POLSKICH

Odkładając do jutra przytoczenie jakże smutnej statystyki handlu żydowskiego na Łyczakowie — dziś wymieniamy te firmy polskie, które jeszcze jako tako vegetują:

- Apteki:** Ehrbar, Łyczak, 3. — Bładziński Łyczak, 57. — **Betoniarne:** Jarosz Łyczak, 116. — **Blecharze:** Górnik Łyczak, 16. **Cukiernie:** Broczkowski Łyczak, 11. — Hamerling Łyczak, 24. Labega Łyczak, 38. — **Fotograficzne Zakłady:** Apollo Łyczak, 10. — **Fryzjerne:** Borkowski Łyczak, 16. — Tlappa Łycz, 17. — Krynicky Łyczak, 20. — Jakubiak Łycz, 73. — „Stasia” Łycz, 36. — Dziamski Łycz, 50. — **Galanteria:** Lisikiewicz Łyczak, 37a. — **Kafłanerie:** Rohatyński, Kurkowa 2. — Marks Łyczak, 15. — Zieliński Łyczak, 29. — **Krawcy:** Pelc Łycz, 31. — Ankliewicz Łycz, 87. — Steciak Łycz, 66. — Kałucki Łycz, 70. Winnicki Łycz, 61. — **Meble, żelazne:** Procko Łycz, 4. — **Nabiata:** Małop, Związek Mleczarski Łycz, 16. — Miejski Zakł. Aprow. Łycz 40. **Opal:** Miejski Zakład Opalu, Łycz, 70. — **Papiery i trafiki:** Hobler Łycz, 15. — Hauser Łycz, 47. — **Pralnie:** Szklarczyk Łycz, 39. — **Piekarnie:** „Świt” Łycz, 56. — Tabaczyński Łyczak, 17. — **Restauracje:** Świstun Łycz, 17. Podłowski Łycz, 159. — Kijak Łycz, 169. — **Spożywcze:** Rudówna Łycz, 10. Debelski Łyczak, 17. — Gala Łycz, 177. — Lang Łycz, 50. — Paszkowska Łycz, 84. — Kozaczewska Łycz, 139. — Matusiewicz Łycz, 141. — Piękosz Łycz, 119. — Iskrzak Łycz, 37a. — Sklep miejski Łycz, 22. — **Szewcy:** Kuk Łycz, 41. — Bojanowski Łycz 47. — Pakosz Łycz, 50. Królikowski Łycz, 66. — Mazur Łycz, 100. — Dura Łycz, 117. — **Wędliniarne:** Comi Łycz, 15. — Muderka Łycz, 34. — Augustynek Łycz, 88. — Niedzielska Łycz, 141. — Bieńkowska Łycz, 187. Kozaczewski Łycz, 177. — **Wyroby skórnice (galanterja)** Krzemiński Łycz, 8.

Zdarzenia i wypadki

(a) **TROJKA OSZUSTÓW POD KLUCZEM.** Dzień wczorajszy z mętnej fałszywej wyniości na brzeg sprawę rafinowanego oszustwa, którego dopuściła się niejaka Bronisława Schenkerowa, właścicielka sklepu spożywczego przy ul. Kazimierza Wielkiego, 1. 16. Schenkerowa ubezpieczyła swój sklep na 1000 zł., poczem upozorowała, włamanie, aby otrzymać premję ubezpieczeniową. Ale cała oszukańcza impreza była sztych tak grubymi nićmi, że wywiadowcy na pierwszy rzut oka stwierdzili na miejscu, iż włamanie zostało upozorowane. W związku z tem aresztowani zostali obok wymienionej kupcowej, także i krewna jej Bronisława Unger i Emanuel Schenker. Aresztowani, którzy przyznali się do winy zostali wypuszczeni na wolną stopę. Odpowiadać jednak będą w najbliższym czasie przed sądem.

Z KRONIKI POGOTOWIA RATUNKOWEGO. Lekarz dyżurny udzielił wczoraj pomocy w dwu wypadkach: Annie Malinowskiej, liczącej 55 lat, potrąconej przez samochód i Judzie Katzowi, 70-letniemu, który na ul. Zółkiewskiej dostał się pod koła wozu i doznał ciężkiego potłuczenia.

Zebrania towarzystw i organizacji

— W piątek 23 bm., godz. 19, w sali wykł. Muzeum Przem. Art. (ul. Hetmańska 20) kustosz Ossolineum p. Wł. T. Wiślicki wygłosi pierwszy wykład z serii prelekcji o Polakach zagranicą pt. „Nasi rodacy wśród Słowian”.

— W piątek, 23 bm., godz. 19, w sali

„Katarzynka” w Stronnictwie Narodowym

odbędzie się w sobotę dnia 24 listopada 1934 w sali Stronnictwa Pilsudskiego 16. Początek o godz. 21.

Pan Mejsbaum próbuje szczęścia

(g) Jak się dowiadujemy, b. redaktor „Słowa Polskiego”, b. kandydat na ławnika i była dusza zespołu stonóg, dr. Wacław Mejsbaum, próbuje znów chwycić dziennikarski grunt pod nogami i w tym celu z p. dr. Nowak-Przygodzkim i dr. Mekarskim „mobilizuje” kapitał na założenie tygodnika o nieokreślonej dotychczas nazwie. Proponuje się na ul. Sykstuskiej tytuły dla tego pisma: „Kadra” — „Stonoga” — „Złób” — „V Brygada”. Który z tych tytułów zdobędzie aprobatę, trudno w tej sytuacji przesądzić. Znajac „szczęśliwą” rączkę p. Mejsbauma, zgóry przecenić możemy losy pisma. Szkoda tylko tych pieniędzy, które — jak głoszą, — ma w ten interes włożyć pewna instytucja publiczna. Ponieważ nie chcemy wierzyć, by z tego źródła płynąć miały subwencje dla przyszłego pisma p. Mejsbauma „przeto szyldu tej

instytucji nie odsłaniamy, w przekonaniu, że sama zrozumie, iż publicznego grosza ni wysyła się na zbankrutowane podwórko prywatno - partyjne.

Teller a nie Keller

Po długich poszukiwaniach zdołaliśmy ustalić, że ostatecznie ławnikiem wybrany został 70-letni p. Andrzej Teller, były członek PPS, a ostatnio członek frakcji PPS, czyli innemi słowy „socjalista” z pod znaku Moraczewskiego, Paćzka i innych „frakowców”. Reprezentować będzie ten staruszek sanacyjny Z.Z.Z.

Nie czując żadnej awersji do p. Teller, zapytujemy, jaki dział pracy w samorządzie miejskim przyjmie on na swe barki i czem kierowali się ci, którzy go wysunęli na ławnika?

Kronika krakowska

Jak wygląda trasa kolejowa Kraków-Miechów?

Nowa linja kolejowa Kraków — Miechów (która będzie w tych dniach otwartą) łącznie z odcinkiem Warszawa — Radom skróci odległość kolejową między Warszawą a Krakowem o 40 km. a między Warszawą a Radomiem o 57 km. Budowa 1 km. toru na linii Kraków — Miechów biegnącej po terenie nierównym, wyniosła 410.000 zł. Nowa trasa ma charakter kolei podgórskiej. Nazwę pierwszej za Krakowem stacji Sudoł, zmieniono ostatnio na życzenie mieszkańców okolicznych wsi na Batowice. Za stacją Słomniki trasa wchodzi w dolinę rzeki Szreniawy i wielkim łukiem zdąża do

Miechowa, stacji położonej na nasypie wysokości 6 m., o dwóch poziomach. Dla zabezpieczenia ziemi przylegającej do budynku stacyjnego od usuwania się zastosowano specjalną ścianę oporową żelazo-betonową.

Za Miechowem wznosi się trasa na przestrzeni 10 km. na 110 m. wysokości dająca do połączenia z linią Strzemieszyce — Dęblin. Odcinek ten z całej nowej trasy posiada najbardziej podgórski charakter. Na całej przestrzeni wykonano 4 mosty i wiadukty ogólnej długości 1 i pół km.

Echa nadużyć w Miejskiej Izbie Obrachunkowej

Wczoraj donosiliśmy o aresztowaniu dwóch urzędników miejskich Bukowskiego i Swolkiena w związku z nadużyciami w Miejskiej Izbie Obrachunkowej, gdy znowu w dniu wczorajszym przydzium miasta zarządziło zawieszenie w urzędowaniu jednego z wyższych urzędników miejskich.

Urzędnik Izby Obrachunkowej St. Kwapniewski, który postrzelił się z rewolweru we wtorek 20 bm., zmarł wczoraj w Szpitalu. Ostatnio był on zajęty w Wydziale podatków od imprez i widowisk. Pozostawił listy do rodziny i przełożonych w magistracie, w których oświadcza, że nie może dłużej żyć w obecnych stosunkach, a ponadto cierpi na rozstrój nerwowy. Stwierdza, że nigdy w czasie urzędowania nie popełnił niczego nielegalnego i wszystko pozostawia w zupełnym porządku. Kolegów swoich prosi, by go wzięli w obronę na

winę i kary. Obrona spoczywała w ręku mec. dr. Jana Pierackiego.

„Diabolo Separator” rozkradzony przez agentów

(s) Przed lat kilka pracowała na terenie Lwowa filja firmy „Diabolo Separator”, mająca centralę w Warszawie, a prowadząca na swym składzie przeważnie maszyny rolnicze.

W r. 1931 postanowiła firma w związku z kryzysem zlikwidować swe filje, a między innymi: krakowską i lwowską. Korzystając z zamieszania likwidacyjnego magazynier tej filji we Lwowie, niejaki Aleksander Goldstaub, sprzątnął z magazynu lwowskiego 11 maszyn do szycia, 35 wirówek (maszyny do odtłuszczania mleka), 9 parników, 5 masielnic na łączną wartość 18374 zł i sprzedał je za 2.040 zł. Filipowi Adlerowi, Izraelowi Bergmanowi i Jakóbowi Weissbergowi z Czortkowa. Wszyscy oni byli agentami filji „Diabolo Separator”.

W ciągu rozprawy wyszło na jaw, ile to nasz odbiorca przepłaca na kupnie maszyn rolniczych. Taki agent otrzymuje za każdą sprzedaną maszynę 30% prowizji, 15% kasa skonto, a ponadto stała pensję miesięczną. Gdyby ten zysk pośrednika, przeważnie żydowskiego, usunąć, ileby mniej kosztowały maszyny rolnicze.

Wymienieni czterej panowie stanęli wczoraj przed trybunałem karnym, któremu przewodniczył r. Michale, oskarżał prok. dr. Olberek.

MOWE X. ARCYBISKUPA TEODOROWICZA, wygłoszoną przy poświęceniu kaplicy i II Domu Techników, podamy w całości w numerach: jutrzejszym i niedzielnym.

ODPOWIEDZI REDAKCJI

I-ZET, ZABOJKI POW. TARNO-POL. Anonimowych korespondencji, z zasady nie drukujemy; nazwisko korespondenta musi być znane Redakcji. Pismo Pańskie przesłaliśmy Kurji Metropolitalnej we Lwowie.

W ADMINISTRACJI NASZEJ ZŁOŻYLI NA CZESNE DLA MŁODZIEŻY AKADEMICKIEJ NARODOWEJ: Dr. Marja Pawlikowska zł. 5. Helena Voglowa zł. 5. — Iza Pakoszówna zł. 5. ks. Stanisław Pękala zł. 10. Wanda Torosiewiczowa zł. 6.

wypadek, gdyby jego nazwisko łącznie z nadużyciami, z którymi on nie ma nic wspólnego.

Zaznaczyć należy, że przed kilkoma dniami robiono wymówki Kwapniewskiemu, że źle prowadzi księgi. Uwagę tę, tak dalece odczuł, że dokonał desperackiego kroku.

ZA CO ZAKAZANO W WOJSKU „WIADOMOŚCI LITERACKIE”? Donosiliśmy o rozkazie dowódcy korpusu w Krakowie gen. Łuczyńskiego, zakazującym prenumerować i kolportować „Wiadomości Literackie” w instytucjach wojskowych na obszarze D. O. K. Jak się dowiadujemy bezpośrednim powodem tego zakazu był ogłoszony przed dwoma tygodniami w „Wiadomościach Literackich” reportaż inż. Zbigniewa Uniłowskiego pt. „Dzień rekruta”.

DOCENTEM UNIW. JAGIELL na Wydziale lekarskim w zakresie chorób skórnych i wenerycznych został mianowany uchwałą rady Wydziału Lekarskiego Uniw. Jag. dr. Henryk Reiss.

WŁAMANIE DO SKLEPU KONFEKCYJNEGO. Ub. nocy włamali się niewyśledzeni dotąd sprawcy do zakładu konfekcyjnego Strassberga przy ul. Szczyńskiej i skradli garderobę męską oraz futra wartości ponad 11.000 zł. Pozostawione na miejscu narzędzia włamania przyczynią się niewątpliwie do ujęcia sprawców.

REPERTUAR TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO

Piątek: „Człowiek, który nie płje”

REPERTUAR KINOTEATRÓW

- ADRIA:** „Viva Villa”
- APOLLO:** „Co mój mąż robi w nocy”
- ATLANTIC:** „Marzenia miłosne”
- BAGATELA:** „W blasku księżycy”
- DOM ŻOŁNIERZA:** „Dzielni wojacy”
- PROMIEN:** „Moje marzenie to ty”
- SŁONKO:** „Zabawka”
- SZTUKA:** „Koci pazur”
- ŚWIT:** „Buster rozdaje miliony”
- UCIECHA:** „Frasquita”
- WANDA:** „Dama od Moxima”
- ZORZA:** „Raj podlotków”

KOMUNIKATY

ODCZYT NA TEMAT EWANGELJI ŚW. JANA wygłosi O. Fic, z zakonu Kaznodziejskiego dziś, w piątek, o godz. 8.30 wiecz. w lokalu Narodowej Organizacji Kobiet Rynek Gł. 6. (Szara kamienica) Wstęp wolny.

SKRZETUSKI W ŚWIETLE RZECZYWISTOŚCI HISTORYCZNEJ. Odczyt na ten temat wygłosi b. min. dr. Lasocki w sobotę 24 bm. o 6 wiecz. w lokalu przy ul. Straszewskiego 27 I. p.

KAŻDY ŚWIATŁY POLAK — JEST ŻOŁNIERZEM OŚWIATOWYM

Ze świata

Królewicz duński się rozwodzi

W danym wypadku idzie o księcia Eryka, synowca panującego króla duńskiego.

Ks. Eryk, mężczyzna 44-letni, poznał przed dziesięciu laty w Kanadzie uroczą Amerykankę, miss Luizę Booth, jedyną córkę multimilionera, „króla drzewa“ Fryderyka Bootha. „Małżeństwo z miłości“—choć nie małą zapewne rolę grał i ten szczegół, że miss Booth była jedyną spadkobierczynią. A spadek po jej ojcu wyniósł pokazałą sumę 30 milionów dolarów.

Za zezwoleniem króla — księżę Eryk zawarł ślub z piękną Amerykanką, zrzekając się wszelkich prerogatyw związanych z jego urodzeniem. Otrzymał tytuł hrabiego Rosenborg i usunął się zupełnie od życia publicznego.

Obecnie — po dziesięciu latach wspólnego pożycia, księżę Eryk postanowił się rozejść ze swą żoną, z którą zresztą już od dłuższego czasu nie żyje.

W Niemczech więcej kobiet niż mężczyzn

Wedle ostatniej oficjalnej statystyki za rok bieżący zaznacza się w Niemczech coraz silniejszą przewagę procentową ludności żeńskiej nad męską.

Rekord pod tym względem zdobył Berlin, gdzie na tysiąc mężczyzn wypada 1160 kobiet. Przeciętnie zaś nadwyżka kobiet w całych Niemczech wyraża się cyfrą 1058 na tysiąc.

Bardzo interesujące dane przynosi też statystyka co do języka macierzystego obywateli niemieckich.

Dowiadujemy się z niej, że 50 tysięcy ludzi mówi wyłącznie językiem „mazurskim“ (1), a przeszło 60 tysięcy podało język „wendyjski“ jako macierzysty.

Ilość Polaków, nie znających poza tym żadnego innego języka, podaje statystyka na 250 tysięcy, — z czego blisko 15 tysięcy mieszka stale na Zachodzie, w okęgach Arnberg, Düsseldorf i Münster.

Wilhelm II - cesarz i król.

Za kilka miesięcy Wilhelm II. byty cesarz Niemiec, kończy 75 lat życia. Niewątpliwie, jak co roku, nadejdą w tym dniu do Doorn setki listów i cepez od „wiernych poddanych“ Jego Cesarskiej Mości, a na „dworze“ cesarskim w Doorn odbędą się huczne uroczystości.

Bo Wilhelm II. nie zrezygnował ze swej roli „pomazańca Bożego“ i ze swych tytułów. A ma ich sporo: jest cesarzem niemieckim, królem pruskim, margrabią brandeburskim, burgrabią norymberskim, hrabią Hohenzollern, księciem śląskim, wielkim księciem Nadrenji i Poznańskim, księciem Saksonii, Westfalji, księciem Wendurji i Kaszubów (1), panem na Frankfurcie, Rugji, Fryzji, Paderbornie, Pyrmoncie, Halberstadzie, Münster, Minden i Osnabrück.

Długa litanja nie wyczerpuje jeszcze wszystkich godności i tytułów Wilhelma II.

„Żyd wieczny tułacz“...

Paryski „Temps“ rozczuła się nad losem 318 ródskich Żydów, którzy na pokładzie parowca „Velos“ od trzech miesięcy tułają się po Morzu Śródziemnym.

Wyjechali z Polski do swej ziemi obiecanej, — ale w Palestynie. pokazano im grzeźnię drzwi. Od tego czasu kapitan okrętu obwozi swój żywy ładunek po rozmaitych portach śródziemnomorskich, i jak powiada „Temps“, nikt ich nie chce: ani Chrześcijanie, ani Muzułmanie, ani Żydzi nawet.

Rezultat tej tułaczki? 318 żydowskich emigrantów musi wracać znów do Polski.

Troszkę nas dziwi to jedno, że redakcja „Temps“, ubolewająca nad losem tych „wiecznych tułaczy“ nie pomyślała w pierwszej linii o własnym domu. Czemuż nie chce ich przytułić do siebie? Zda się, że odkryliśmy tego przyczynę. Oto redaktor „Temps“ kończy swój artykuł uwagą, że „żyd wieczny tułacz nie powinien inonować „Międzynarodówki“ dopływając do portu, w

„Losy polskiej kultury w naszym ręku“

Lwów, w listopadzie

Wielu Polaków wie o tem, że kultura nasza rodzima upada, że zajmują nas wytwory kultury obcej, wrogiej przedewszystkiem żydowskiej; o tem wie się i ciągle mówi. Ale mało kto potrafi tak bystro zanalizować stan obecny naszej kultury, wskazać zwiastuny jej odrodzenia i drogi, któremi to odrodzenie iść winno, jak uczynił to w swym odczytce p. Michał Pawlikowski.

Na kulturę narodową polską, jak na całą kulturę europejską idzie od dłuższego czasu silny atak sił międzynarodowych, kierowanych przeważnie przez żydostwo. Doprowadził ten skuteczny naogół atak do tego, że spostrzeżono wkońcu niebezpieczeństwo. Reakcja na polu kultury zjawiała się wszędzie w Europie, jest ono i w Polsce. Jeśli jednak nie odniosła u nas zbyt wielkich sukcesów, to przyczyną tego jest nie tylko stanowisko „czynników miarodajnych“ w Polsce, wyraźnie reakcji tej się przeciwstawiające.

Prócz tego powodu wina leży także w tych, którzy tę walkę z międzynarodowem i szkodliwem dla naszej kultury wpływami prowadzą względnie prowadzić powinni. Za mało zdaje sobie sprawę z ważności tej walki ta inteligencja, która darzy sympatją i czynnem poparciem Obóz Narodowy. Iluż jeszcze dziś wśród narodowców jest takich ludzi, którzy o tem, co się dzieje w świecie

kultury, dowiadują się z „Wiadomości Literackich“, a nie czytają wcale „Myśli Narodowej“. Zadużo jeszcze jest ludzi, w Polsce, którzy wolą grać w bridża, niż zajmować się sprawami kulturalnemi. Wytwarzają się błędne koło; ci, którzy kierują walką z „międzynarodówką żydo-kulturalną“ twierdzą, że kultura polska jest w upadku i wobec tego trzeba zająć się ważniejszymi rzeczami; a tymczasem nie zjawiają się geniusze, jeśli kultury narodowej nie poprze całą siłą cały naród, t. zn. nie tylko „elita“ kulturalna, nie tylko inteligencja, ale każdy Polak, świadomy swej odpowiedzialności za losy Ojczyzny. — Nie sposób w krótkim streszczeniu podać wszystkich myśli prelegenta; wybraliśmy tylko charakterystyczniejsze. Ale musi się wspomnieć o tem, że poglądy prelegenta oparte są na filozoficznym poglądzie na świat, wywodzącym się z irracjonalizmu a możnaby nawet powiedzieć pewnego neo-romantyzmu. Stąd boli prelegenta ten fakt, że starsze pokolenie narodowców walczących o naszą kulturę, niezbyt doceniało potrzebę zapалу, owego „świętego ognia“, uczucia, które potrafi często większych rzeczy dokonać, niż rozum. Na szczęście, młode pokolenie narodowców śpiewając po odczytce tak piękną pieśń, jaką jest „Hymn Młodych“, stwierdziło, że ono dobrze już docenia wagę uczucia w naszym życiu. W. N.

Fredro na fali radjowej

Lwów, w listopadzie.

W swej pogadance, poprzedzającej niżej omawiane słuchowisko, słusznie zauważył p. Roman Zrębowski, iż dobrze się stało, że „Teatr Wyobraźni“ w dniu 11-tym listopada wybrał właśnie komedję Aleksandra hr. Fredry na swoje uroczyste przedstawienie. Boć przecie rocznica niepodległości winna być święcona radością, a może żaden z naszych dawnych, wielkich pisarzy nie ma w swych utworach tak przeolbrzymiej skali humoru, jak właśnie Aleksander Fredro. Największym dziełem literackim (biorąc pod uwagę twórczość dramatyczną) właściwy jest pewien rys — że się tak wyrażę — cierpiętnictwa. Tego jednego brak w twórczości Fredry.

„Teatr Wyobraźni“ wystawił w radjofonicznem opracowaniu jednoaktową komedję (wierszem) Aleksandra Fredry „Zręczność i przekora“, pochodząca z pierwszego okresu jego twórczości. Oznacza się ona szeregiem cech, klasyfikujących ją do rzędu jednych z najwybitniejszych wśród krótkich utworów naszego pisarza. Doskonały pomysł, wspaniałe ujęcie charakterów, świetne opracowanie techniczne, to walory tej nieprzeciętnej komedji. A jeśli weźmiemy pod uwagę jej radjowe opracowanie, to przyznać trzeba, że dało ono jak najlepszy efekt. Poczynione skróty w świetny sposób uplastycznily — pod względem dźwiękowym — całość akcji; reżyserja Meliny, jak zawsze — dobra. Rolę Piotra Zrędy kreował J. Chmieliński, w roli Jana Zrędy występował M. Mellina; jako synowice Zrędów — Zoje, słyszeliśmy Alinę Halską, a Antoniego Różyckiego jako Lubomira.

Doświadczenie wykazuje, że krótkie komedje Fredry posiadają wybitne radjofoniczne zalety. Wspomnę choćby tylko o nadawanych poprzednio przez radio jak np. „Pan Benet“ lub „Świeczka zgasła“. Oczywiście — jest to zasługa talentu Fredrowskiego, który efekty artystyczne w głównej mierze opierał na szczeroci i bezpośredniości słowa mówionego, co właśnie przed mikrofonem jest rzeczą niemal najważniejszą. W roku bieżącym, w 16-tą rocz-

nicę „Święta niepodległości“ nastąpiło odsłonięcie Pomnika Chwały na cmentarzu Obrońców Lwowa. O tym to Pomniku Chwały mówił przez radio prof. U. J. K. dr. S. Lempicki W gorących słowach skreślił dzieje i idee pomnika wśród mogiłek Orłów lwowskich. Pogadanka ta, transmitowana na wszystkie stacje P.R. wzbudziła żywy oddźwięk w polskich sercach słuchaczy.

Dużą dozą aktualności odznaczał się reportaż - feljeton p. H. Wolskiej p. t. „15 minut w dublańskich zakładach rolniczych“. W krótkim, lecz bardzo dobnem ujęciu, mieliśmy historję i opis zakładów naukowych wydziału rolniczego Politechniki lwowskiej, jakie znajdują się na-folwarku Dublany. Ogół nie zdaje sobie zupełnie sprawy, jaką olbrzymia rolę odgrywa to studjum rolnicze i jak wysoko jest ono postawione. A dziś jest to przecie tak ważne, skoro tej najstarszej w Polsce, a tak zasłużonej placówce grozi widmo likwidacji. Gdybyśmy więc nie brali nawet pod uwagę pięknego opracowania tego feljetonu, to — choćby tylko za swe ideowe założenie — zasługuje on w całej pełni na pochwałę.

r. R.

AUDYCJE RADJOWE

Radjostacja lwowska

Piątek, dnia 23 listopada 1934 r.

6.45 Aud. poranna, 7.40 Zapow. progr. 7.50 8.00 Koncert rekl. 11.57 Sygnał czasu, hejnał 12.03 Wiad. meteor. 12.10 Koncert Zesp. W. Wilkosza, 12.45 „O dzieciach niegrzecznych i ich najbliższej rodzinie“ — wygl. p. Wanda Ivanka-Prądmowska, 13.05 D. c. koncertu, 15.30 Wiad. o eksp. pol. 15.35 Przegl. giełd. 15.45 Mel. operat. kowe i ulubione potpourri na płytach, 16.45 Aud. dla chorych w oprac. ks. kapel. M. Rękasa i płyty. Na wsz. st. P. R.

17.15 Utw. na altówkę w wyk. M. Szalewskiego. Przy fort. p. Janina Konopasek-Szaleska. 1) A. Honegger: Andantino, 2) A. Bax: Intermezzo, 3) Cl. Debussy: Menuet, 4) M. Ravel: Habanera. 17.35 Rec. śpiew. Heleny Wertheim. 17.50 „Przegl. wydawnictw“ w oprac. p. Heleny Boyer. 18.00 „Silva rerum“, 18.05 „O przekł. polskich z literatury rosyjskiej“ — wygl. p. T. Parnicki, 18.15 Muz. lekka w wyk. ork. Lorand — płyty. 18.45 „Wrona“ — z cyklu „Życie i obyczaje zwierząt“ — wygl. prof. St. Sumiński. 19.00 Z. Poznań. Koncert chóru „Echo“ pod dyr. Wł. Raczkowskiego 19.20 Pogad. popul. 19.30 Płyty. 19.45 Progr. na dz. nast. 19.50 Wiad. sport. 19.58 Lokalne wiad. sport. 20.00 „Silva rerum“.

20.05 Pogad. muz. wygl. prof. Stanisław Niewiadomski.

20.15 Koncert symf. z Konserw. Warsz. Wyk.: Ork. Filharm. pod dyr. W. Biedja-Jewa i Eugenja Umińska (skrzypca). — W przerwie: Dz. wiesz. oraz „Jak prac. w Polsce“. 22.30 Recyt. poezji. 22.40 Koncert rekl. 23.00 Wiad. meteor. dla komun. lotn. 23.05—23.30 Muzyka lekka i tan. Ork. Bodeńskiego.

20.00 STOCKHOLM. Koncert radjo-orkiestry.

20.00 RZYM. Koncert.

21.15 LIPSK. Muzyka wspólc.

Radjostacja krakowska

Piątek, dnia 23 listopada 1934 r.

6.45—7.40 Transm. z Warszawy, 7.40 Zapow. progr. i koncert rekl. 11.57 Sygnał czasu, hejnał z wietzy Marjackiej. 12.03—13.30 Transm. z Warszawy 13.35 Komun. L. O. P. P. 15.45 Płyty. 16.45—17.50 Tr. ze Lwowa i Warszawy. 17.50 „Wśród wydawnictw filologiczno-histerycznych“ omówi dr. A. Bar. 18.10 Wiad. bież. 18.15 Płyty. 18.45—19.30 Tr. z Warszawy i Poznania. 19.30 Płyty. 19.45 Progr. na dz. nast. 19.50 Transm. z Warszawy. 19.58 Lokalne wiad. sport. 20.00 Weekend (dokąd jechał w święto?). 20.05 Transm. z Warszawy. 22.40 Koncert rekl. 23.00—23.30 Transm. z Warszawy.

Na fali dnia

Najnowszy sennik lwowski

Staraniem i nakładem grona nieznanym mi obywateli ukazał się: „Najnowszy sennik lwowski“, z którego gwoili pożytkowi i zabawie kilka punktów podaje: ABECADŁO: spotkasz się w tramwaju z posłanką Jaworską, układającą „Katechizm małego hajdamaki“.

APOPLEKSJA: oczekiwanie na tramwaj linii nr. 4 w porze południowej, rannej, wieczornej i wogóle.

AKADEMIK: Prof. dr. Juljusz Klejner. ANTYKWARIAT: Związek Pracy Obywatelskiej Egibiet.

BANDA: — — (cenzura skonliskowala).

BUJDA: Wiadomość o obniżce cen biletów tramwajowych.

BANKIET: Radosna twórczość miejscowego BB w hotelu X.

BRYGIDKI: Dom zajezdny dla narodowców. Poduszki i kocy wypóczyca II-gi Dom Techników.

CYRK: Posiedzenie pawnej rady miejskiej (wyborcze).

DAMA: Dozorczyni wobec lokatera, któremu zabrakło na „szperę“.

DOROŻKA: Zdychający koń z perspektywą Towarzystwa Ochrony Zwierząt. (Z daleką perspektywą).

EMERYT: Poznasz młodzieńca w wieku poniżej lat 30 (endeka oczywiście).

EKONOMISTA: Człowiek, który dwa tygodnie przed 1-szym ma 80 groszy w kieszeni (ale — nie jest babebubkiem).

FILM POLSKI: Jadwiga Smosarska, kryminal, Bodo, ulani, Lopek, dużo lejtów, Brodzisz (może być Igo Sym), plajta i kłapa. Plus kronika filmowa PAT.a.

GAZETĘ opozycyjną czytać: słowa prawdy, subwencjonowaną — szkoda czasu.

IDJOTA być: kupisz na ulicy tanió „brylanty“.

KOMORNIK: strachy na lachy.

KAMENIE TLUC: dostaniesz naresz. cie posadę.

KLAMAC: mówić nieprawdę.

LEGJON MŁODYCH, zapisać się doń zostanie komunista.

ŁAMIGŁÓWKA: obwieszczenie maglstratu.

NADUŻYCIA: będą jakieś wybory.

OBDARTYM być ze skóry: odwiedzić urząd skarbowy.

PIETRUSZKA, rwać ją siedząc na gruszcze: przemówienie na sanacyjnym konwentyklu.

RYBY w mętnej wodzie łowić: zapatrzyć się na Idzikowskiego.

SANATOREM być: patrz „Subsydjum“.

SUBSYDJUM: patrz „Sanatorem być“.

UBEZPIECZALNIA, leczyć się w niej: lekkie skonanie.

WAZELINA: artykuł pierwszej potrzeby w pewnym ob. bozie.

ZAKŁAD ubezpieczeń: inaczej bujda z chrzanem.

ŻYDA siołkać: we Lwowie nie taka sztuka

TADDY

KURJER GOSPODARCZO-SPOŁECZNY

Wykupno świadectw przemysłowych

Izba Skarbowa II we Lwowie przypomina, że termin wykupna świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych na rok podatkowy 1935 rozpoczął się dnia 2 listopada 1934 i będzie trwał do 31 grudnia 1934 r.

Świadectwa i karty rejestracyjne będą wydawały w tym okresie Kasy Urzędów Skarbowych codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt na podstawie należycie wypełnionych deklaracji.

Blankiety tych deklaracji wydają bezpłatnie właściwe urzędy skarbowe.

O bliższe wskazówki tak co do kategorii świadectwa przemysłowego odpowiedniej dla danego przedsiębiorstwa, jakoteż co do ceny świadectwa i innych kwestyj wątpliwych, należy zwracać się do właściwych Urzędów Skarbowych.

Prowadzący przedsiębiorstwa po dniu 31 grudnia 1934: a) bez świadectw przemysłowych, b) na podstawie nieodpowiednich świadectw przemysłowych względnie bez karty rejestracyjnej, ulegną w myśl art. 181 par. 1—3 ordynacji podatkowej z 15 marca 1934 (Dz. U. R. P. Nr. 39 z r. 1934 poz. 346) przewidzianej tamże karze grzywny.

Kara nie zwalnia od obowiązku nabycia właściwego świadectwa przemysłowego, względnie karty rejestracyjnej.

Bilans handlowy Francji poprawia się

Ogłoszone świeżo oficjalne sprawozdanie za dziesięć miesięcy bieżącego roku wskazuje, że Francja nie ustaje w wysiłkach zmierzających do zrównoważenia swego bilansu handlowego.

W okresie dziesięciu miesięcy roku 1933 nadwyżka importu nad eksportem wyrażała się sumą 8695 milionów franków. W tym samym okresie bieżącego roku deficyt bilansu handlowego spadł do 4824 milionów franków, przy czym rząd francuski kładzie główny nacisk na ograniczenie importu.

Gdy mianowicie wartość towarów importowanych wynosiła w roku 1933 blisko 24 miliardy franków, — to w tym samym okresie dziesięciu miesięcy r. 1934 wartość importu doszła za ledwie do 19 i pół miliarda franków.

Natomiast eksport wykazuje w roku bieżącym pewien nieznaczny spadek.

Warunki handlu żydowskiego i katolickiego

Co nam powiedzieli przedstawiciele Kongregacji kupieckiej w Krakowie o kryzysie i warunkach pracy w handlu w dzisiejszej chwili

(Z) Niedawno mówiło się i pisało w Krakowie o poprawie sytuacji handlowej, a nawet padały w tym kierunku oficjalne zapowiedzi ze strony kierowniczych czynników Izby Przemysłowo-Handlowej.

Rozmawialiśmy z kilku najpoważniejszymi kupcami krakowskimi, zajmującymi stanowiska w zarządzie Kongregacji kupieckiej, a temsamem obznajomionymi dobrze ze stosunkami w kupiectwie. Oświadczono nam, że poprawa sytuacji gospodarczej nie zaznaczyła się w żadnej gałęzi handlu; kryzys utrzymuje się w niezmiennym nateżeniu i właśnie wskutek przewlekającego się stanu jest bardzo groźny i niebezpieczny dla kupiectwa w ogółności, a katolickiego w szczególności.

Kupcy żydowscy mają sytuację bardzo uławną z uwagi na to, że spółdzielcze kasy żydowskie, finansowane przez zamożne organizacje zagraniczne, dysponują olbrzymimi kapitałami, które w formie bądźto bezzwrotnych zapomóg, bądźto niskoprocentowych pożyczek umożliwiają im przetrwanie kryzysu. Na terenie Krakowa i okregu krakowskiego żydowskie instytucje finansowe wykazują wielką aktywność kredytową na rzecz kupców i przemysłowców żydowskich. Pożyczki przy 4 i pół oprocentowaniu rocznym są przecież niezwykle korzystne i umożliwiają prowadzenie przedsiębiorstwa nawet w bardzo krytycznym okresie.

Niestety, kupiectwo katolickie nie rozporządza temi kapitałami co handel żydowski i tem też należy tłumaczyć fakt niedawnej likwidacji wielu firm katolickich. Dzisiaj utrzymały się na powierzchni życia gospodarczego wyłącznie firmy finansowo względnie zasobne. Zawdzięczają to własnej przemysłowości i zmysłowi gospodarczemu, gdyż pomoc finansowa ze strony banku Kongregacji kupieckiej jest znikoma. Jedynie sprawnie funguje Fundusz zapomogowy Kongregacji, na który składają się dodatkowe opłaty do składek członkowskich. W wypadkach szczególnie groźnych dla kupca korzysta on nawet z bezzwrotnych subwencji ze strony Kongregacji, jednak o generalnej akcji pomocy, która by była związana z podstawami organizacyjnymi handlu katolickiego — jak u

żydów — niema mowy.

Kupiectwo katolickie — podkreślali nam z całym naciskiem nasi informatorzy — jest pod względem nietylko solidności zawodowej, ale zwłaszcza pod względem zobowiązań skarbowych bez porównania uczciwsze i więcej obowiązkowe od handlu i przemysłu żydowskiego.

Kongregacja kupiecka w Krakowie liczy 700 członków a ostatnio przybyło dalszych 80 członków, tak że można powiedzieć, iż całe kupiectwo katolickie Krakowa jest zorganizowane w Kongregacji. Nowa kadencja Izby Przemysłowo-Handlowej będzie silniej, niż dotąd, reprezentowana przez przedstawicieli zrzeszonego kupiectwa katolickiego, co stworzy lepsze warunki obrony interesów sfer kupieckich.

Należy wyrazić żal, że społeczeństwo polskie, które już od tak dawna jest uświadamiane o niebezpieczeństwie grożącym mu ze strony zorganizowanego kapitału żydowskiego, nie dość solidnie i skutecznie popiera handel katolicki. Obecny kryzys gospodarczy będzie decydował o istnieniu tysięcy placówek handlu i przemysłu katolickiego na całym terenie Państwa polskiego. Kapitałom żydowskim napływającym z całego świata do naszego kraju na cele popierania handlu żydowskiego winna się przeciwstawić wyteżona, zgodna akcja całej ludności polskiej, katolickiej w kierunku popierania wyłącznie handlu i przemysłu polskiego.

— X —

Kronika gospodarcza

B. min. Ignacy Matuszewski powołany został na stanowisko przewodniczącego Centr. Komisji Oszczędnościowo-Oddłużeniowej dla Samorządu. Zastępcą jego p. Maurycy Jaroszyński.

— Departament fundacyjny Wojewody lwowskiego ogłosił konkurs z terminem do dnia 15 stycznia 1935 na cztery, bezprocentowe pożyczki po 500 zł każda z fundacji im. Feliksy Marjów, im. z Czarkowskich - Golejewskiej dla rękodzielników i przemysłowców pochodzenia polskiego.

Szczegółowe warunki w Izbach

Rzemieślniczych we Lwowie, Krakowie, Stanisławowie i Tarnopolu.

— Dnia 25 listopada b. r. odbędzie się w Warszawie Zebranie Ogólnokraj. Związku Spółdzielni Rolników celem połączenia Zjednoczenia Związków Spółdzielni Rolniczych i Unji Związków Spółdzielczych. W posiedzeniu wezmą udział przedstawiciele 9 związków rewizyjnych i 6 central gospodarczych, przedstawiciel Izby Rolniczych i Rzemieślniczych. Połączenie to obejmie ponad 3.500 spółdzielni.

Dolar i waluty

Bank Polski płać za dolary 5.26—5.27 zł. Dolar przyw. notowano 5.28 1/2 zł., dolar złoty 8.92—8.93 zł. funt szterling 26.35—26.45 zł., frank franc. 35.00 zł., frank belg. 24.70 zł., frank szwajc. 172 1/2 zł., leje rum. 39—39.50 zł., korony czeskie 22.00 zł., gulden gdański 1.72 zł., szyling austr. 99.50 zł., marka niem. 1.89—1.90 zł., gulden holend. 3.57 zł., lir włoski 45.50—45.75 zł.

GIEŁDA LWOWSKA

Giełda zbożowa.

Na giełdzie obroty w jęczmieniu siemieniu, rzepaku, mące i otrębach. Siemię konopne poszukiwane przy małej podaży i po cenach nieco wyższych.

W innych artykułach ceny niezmiennione.

Giełda pieniężna.

Inne kursy niezmiennione. Brak zainteresowania. Tendencja niejednolita.

Dolar poza giełdą, około zł. 5.28 3/4.

Giełda nabiłowa

Masło blokowane w hurcie 2.30 zł. w detalu 2.60 zł., masło II sorty w hurcie 2.10 zł., w detalu 2.40 zł.

Ser edamski hurt. 1.95 zł., detal 2.60 zł., ser litewski hurt. 1.90 zł., detal 2.60 zł., ser ementalski hurt. 3.60 zł., detal 4.20 zł.

Miód górski hurt. 2.80 zł., detal 5.00 zł., Miód podolski 2.00 zł., detal 2.40 zł.

Jaja kopa 4.40 zł., detal 8 gr. szt.

Mleko na wózkach litr 25 gr., sklenie 20 gr., hurt. 18 gr.

Giełda warszawska

Warszawa. 22. XI. 1934

3 proc. poz. budowlana	45—
4 proc. poz. inwestycyjna	114—
4 proc. poz. inwest. seryj.	—
5 proc. poz. konwersyjna	63—
5 proc. poz. kolejowa	—
6 proc. poz. dolarowa	70-75
4 proc. poz. dolarowa	—
7 proc. poz. stabilizacyjna	67-50
10 proc. poz. kolejowa	—

EARNST HOLM

„Ślepy Jack”

— Rozumowaniu pani nie można zarzucić braku logiki. — zacytował Larry uroczyście. — Nie przypuszczam jednak, by ta wizyta w przytułku Todda miała należeć do specjalnie miłego sposobu spędzenia popołudnia. Zapachy, unoszące się tam, nie są zbyt miłe, a to, co można zobaczyć, też nie przedstawia się wesoło.

— Mało mię to wzrusza, — odrzekła ze spokojem. — proszę, bardzo proszę pozwolić mi towarzyszyć sobie.

Lekko ujął jej rękę, w czym nie stawiała mu oporu. — Może pani iść, dokąd tylko pani zechce i robić wszystko, na co pani przyjdzie tylko ochota, — rzekł cicho.

Powoli otrząsnął się do reszty ze strachu i przypomniał sobie, że zapomniał w podnieceniu obejrzeć pierścionek ślubny pokojowej oraz postawić gospodyni kilka ważnych pytań.

Powrócili do Piccadilly, gdzie zjedli śniadanie, poczem udał się do biura w Scotland Yard. Z restauracji Larry zatelefonował do Harvey'a. Oczekiwał ich w pokoju 47.

— Znalazłem ślad Emmy, — oznajmił tonem tak poważnym, że Larry zrozumiał od razu, że jego przypuszczenia, dotyczące rozmowy Stuart'a z pokojową, było słuszne. — Mieszka ona, a raczej mieszkała w Comden Town, — rzekł sierżant Harvey, — u pewnego spensjonowanego żołnierza, i jego żony.

Larry'emu twarz wydłużyła się. — W tem tkwi wskazówka do odkrycia właściwego powodu morderstwa, — rzekł. Pokojowa Emma będzie musiała udzielić nam wielu ważnych wyjaśnień! Czy zabrała ze sobą z pokoju swoje rzeczy?

— Nie, sir. To właśnie jest dziwne. Kobieta ta ani słówkiem zdradziła swoim przyjaciółom swych planów i nie zabrała ani kawałka ze swojej garderoby.

— Proszę wpisać jej nazwisko na listę i zawiadomić poszczególne biura policyjne. Czy są jakie wieści o „ślepych Jake”?

— Nie, sir.

— Ani o Fredzie?

— Nie, sir.

— Czujność policji miejskiej została już obudzona — biedacy — rzekł Larry z uśmiechem, — musimy im jeszcze podać nazwisko Clarissy Stuart. Młoda, ładna, elegancko ubrana prawdopodobnie mieszka w pierwszorzędnym hotelu. Niech pan poszuka wszędzie, gdzie tylko bogate młode kobiety według wszelkiego prawdopodobieństwa mogą się zatrzymać, a potem przesyłaj mi pan sprawozdanie.

Harvey pożegnał się i wyszedł.

— Właściwie nie pojmuję w jakim celu wstawiono mi do biura biurko. Nigdy przecież przy nim nie siedzę. — Mimo tego usiadł przy biurku i spojrzał na sekretarkę.

— Teraz, Miss Ward, — zaczął po chwili na nowo. — może pani dodać do tych wszystkich zagadek nową. Emma przepadła tak samo nagle i nieoczekiwanie jak „błyskotliwy Fred” i Stuart, a człowiek, który to sprawił, by Emma zniknęła z widowni, jest tym samym, który omal nie zamordował Mrs. Waldon.

— „Ślepy Jake”? — spytała.

— Tak, to on, — odparł. — Postać siejąca postrach w naszym dramacie. Gdy myślę o nim, zimny dreszcz mnie przenika.

— Co za wyznaczenie dla detektywa! — drażniła go. — Przecież ostatecznie jest on też człowiekiem.

— I to jak niezwykłym! — rzekł Larry z uśmiechem. — „Błyskotliwy Fred” już swego czasu, gdy go poszukiwałem z powodu rzezi dokonanej na jego rywalu Leroux, doskonale umiał obchodzić się nożem.

— Czy sądzi pan, że go chwycą?

— Zaprzeczył ruchem głowy.

— Nie, Fred przycałił się. Zniknął w obawie, że go przecież mogą dostać w swe ręce.

— A zatem nie należy do tej bandy?

— Fred? — Zaśmiał się. — Fred! — wykluczone. Fred jest wilkiem, który nie biegnie w stadach. On poluje samodzielnie. Plondruje on sprawiedliwych i niesprawiedliwych w równej mierze. Oprócz wielu innych rzeczy, jest on dumny z tego, że stosunkowo rzadko ponosi konsekwencję swych łotrstw. Jest on z pewnością w Londynie i mam pewne dane, by twierdzić, że zobaczymy go niedługo.

Kiedy jednak miało się to stać, tego określić nie potrafił.

Pracował już ponad godzinę i zdawało się, że zapomni o obecności Diany i nie dostrzegł spojrzeń, które mu od czasu do czasu rzucała, by mu przypomnieć planowaną wizytę w przytułku „Todd'a”.

Larry zapisywał arkusz po arkuszu. Od dawna miał zwyczaj spisywania rozlicznych wypadków w formie opowiadania, przyczem poszczególne wyniki zamykał w rozdziały. Te „sprawozdania” razem z uwagami, dodanymi na marginesach i poprawkami stanowiły bardzo ciekawy materiał. Wreszcie ukończył swą pracę i schował arkusze do szuflady. Następnie powstał, wyprostował się, podszedł do okna i wyjrzał na zewnątrz. Było już dobrze popołudniu. Przed nim rozpościerała się wspaniała panorama wybrzeża Tamizy i skrawek Londynu.

Larry Holt w niezbyt romantyczny sposób poskrobał się w nos i pytając spojrzał na Dianę.

— O ile pani naprawdę chce udać się do przytułku Todd'a, to mogę tam panią zawieść, gdyż uważam, że teraz jest najbardziej odpowiedni czas ku temu, — powiedział uroczyście

(C. d. n.)

Przed zwołaniem konsystorza

CITTA DEL VATICANO, 21. 11. (PAT). Prasa omawia możliwość zwołania w najbliższym czasie konsystorza i zwraca uwagę, że po śmierci kardynała Gaspariego wakuje 17 kapeluszy kardynalskich. Obecnie św. kolegium, którego plenum wynosi 70 członków, liczy 53 kardynałów, z czego 26 narodowości włoskiej i 27 cudzoziemców. Agencja „Correspondenze“ donosi, że liczba nowych kapeluszy kardynalskich wyniesie tylko 8—9.

„Biała księga“ czarna dla Indyj

LONDYN, 21. 11. (PAT). Dziś ogłoszona została „Biała Księga“ zawierająca sprawozdanie komisji parlamentarnej dla sprawy reformy konstytucji w Indiach. Naogół raport tej komisji wywoła w Indiach wielkie rozczarowanie. Zalecenia jego są tak ostrożne i obwarowane nadzwyczajnie pełnomocnictwami wicekróla Indji i gubernatorów, mogących w razie potrzeby uchylić konstytucję, że pozostaje tylko fikcja autonomii prowincjonalnej lub jakiejś samodzielności federalnej.

Sprawy wojskowe i zagraniczne są zupełnie wyłączone z tego projektu konstytucji i zawarowane do wyłącznej kompetencji wicekróla Indji. O jakimś statucie dominialnym niema nawet mowy.

Manifestacja legitymistów w Wiedniu

WIENIEN, 21. 11. (PAT). Z okazji 22 rocznicy urodzin arcyksięcia Ottona Habsburga, stowarzyszenie legitymistów w Wiedniu urządziło uroczystą akademię, na której b. minister wojny ks. Schönburg - Hartenstein oświadczył, że nowa Austria naprawi krzywdy materialne, wyrządzone Habsburgom. Inni mówcy zapewniali, że legitymiści austriaccy chcą osiągnąć swe cele tylko na drodze legalnej.

Dzieła Mickiewicza po ukraińsku

MOSKWA, 21. 11. (PAT). Sekretariat Ukraińskiej Akademii Nauk w Kijowie przygotowuje pełne wydanie dzieł Mickiewicza w języku ukraińskim, pod redakcją wicekomisarza oświaty Chwyła.

Coraz mniej złota sprowadzamy z zagranicy

WARSZAWA, 21. 11. (Tel. wł. G.). Obliczono ostatnio znaczny spadek przywozu z zagranicy złotej monety. W ciągu 10 miesięcy rb. przywieźliśmy monet złotych wartości 12 milionów złotych, podczas gdy w tym samym okresie roku poprzedniego przywieźliśmy za 75 milionów złotych.

Źródła półurzędowe przypisują to polityce walutowej rządu. Być może, że jest to częściowo słuszne, ale z drugiej strony możliwym jest, że prosto ludzie nie mają za co kupować złotych monet.

Uprawnienia dla inwalidów

WARSZAWA 21. 11. (Tel. wł. G.) W dniach najbliższych ukazać się ma rozporządzenie Rady ministrów, które przywraca inwalidom z armii byłych państw zaborczych uprawnienia, jakie posiadali przed wejściem w życie dekretu Prezydenta Rzplitej z października 1933 r.

Pożar mlyna

STANISŁAWÓW, 21. 11. (PAT). W Bohorodczanach pow. Stanisławów wybuchł dziś w nocy pożar w mlynie wałowym Gendemana Młyn spłonął doszczętnie. Szkoda wynosi około 5000 zł. Obiekt był częściowo ubezpieczony. Duchodzenia celem stwierdzenia przyczyny pożaru w toku.

Spór o Gran Chaco pod obradami Ligi Narodów

GENEWA, 21. 11. (PAT). Nadzwyczajne Zgromadzenie Ligi Narodów rozpoczęło dyskusję nad projektowanymi zaleceniami w sprawie sporu boliwijsko - paragwajskiego o Gran Chaco. W toku dyskusji zostały poruszone również sprawy natury ogólnej, a zwłaszcza sprawa zakazu wywozu broni do krajów wojujących.

Delegat Turcji, przemawiając imieniem bloku bałkańskiego, zgłosił zastrzeżenie do tej części sprawozdania, która obejmuje zakaz wywozu broni do Boliwji i Paragwaju. Zdaniem mówcy zakaz wywozu broni można traktować jako sankcje tylko przeciw państwu, które zostało uznane za napastnika, w tym jednak konkretnym wypadku spo-

ru boliwijsko - paragwajskiego, napastnik nie został określony.

W podobnym duchu przemawiali również delegaci Włoch i Francji. Delegat Polski Komarnicki wyraził zgodę na przedstawione Zgromadzeniu sprawozdanie i oświadczył, że Polska może przyłączyć się do tej części raportu, który przewiduje zakaz dostarczania broni obu państwom, gdyż chodzi o zarządzenia wyjątkowej wagi. Delegaci Szwajcarii, Norwegji, Holandji i Szwecji zgłosili wniosek, aby w razie nieprzyjęcia przez jedną ze stron Zgromadzenie zwróciło się do trybunału Hańskiego o opinię na temat tytułu prawnego obu państw do spornego terytorium.

CHAŁWA-RHODOS-ORZECHOWA wszędzie do nabycia

Węgry grożą Jugosławji

BUDAPESZT, 21. 11. (PAT) Prasa węgierska z wielkim zainteresowaniem śledzi rozwój wypadków związanych z wnioskiem w sprawie marsylskiej przed forum Ligi Narodów — przytaczając obszernie głosy prasy zagranicznej, wśród których wyszukuje takie, które uważają wystąpienie Jugosławji do Ligi Narodów za nieodpowiednie a nawet niebezpieczne. „Pester Lloyd“ przedstawiwszy w artykule wstępnym opinie prasy zagranicznej co do kroków Jugosławji, oraz stanowisko prasy jugosłowiańskiej dodaje w zakończeniu, że Węgry mimo tych wszystkich pogłosek nie dadzą się wyprowadzić z równowagi. Wielkie mocarstwa, a przede wszystkim Francja winny dbać o to, aby w oszczerczej kampanji podjętej przeciwko Węgom nie zrodziła się iskra, któraby mogła znowu,

jak w roku 1914 spowodować pożar. Węgry już mają dosyć ciągłych bezpodstawnych oskarżeń i jeżeli Jugosławja naprawdę ma zamiar w nowej nocy dać szczegółowy materiał poparty zdjęciami fotograficznymi, to Węgry nie będą się wahały i przedstawia również dokumenty wykazujące, w jaki sposób Jugosławja ukrywa zbiegów politycznych z innych krajów i zapewnia ochronę ich niebezpiecznym knowaniom. W tej sprawie Austria i Włochy mogłyby służyć podobnymi informacjami.

Węgry, kończy pismo nie mają zamiaru czynić trudności na drodze do wykrycia rzeczywistej prawdy, ale nie mają również zamiaru pozwolić na zakłócenie spokoju przez tendencyjne urabianie nastrojów.

5 FLEURS POUDRE FORVIL

WONNY PYŁ PIĘCIU WYBRANYCH KWIATÓW

składa się na doskonały puder roślinny 5. Fleurs. Forvil. Miałki, dobrze przylega, nie szkodzi cerze, nadając jej świeżość i wdzięk młodości, a przytem posiada subtelny, naturalny i trwały zapach kwiatów.

5 FLEURS POUDRE FORVIL

Posel niemiecki w Wiedniu, von Papen oświadczył na urzędowej świeżo konferencji prasowej, że zadaniem jego jest przywrócenie dawnych serdecznych stosunków między oboma państwami.

W dniu 22 listopada...

Lwów 22 listopada.

Od szeregu lat na terenie Lwowa i powiatu lwowskiego obowiązuje zarządzenie M. W. R. i O. P., że dla upamiętnienia radosnej chwili oswobodzenia Lwowa od najazdu ukraińskiego dzień 22 listopada ma być wolny od nauki. Ostatnio jednak Kuratorium Szkolne Lwowa w okólniku rozesłanym do szkół zaznaczyło, że Komitet Obywatelski, który zorganizował uczczenie Święta Niepodległości w dniu 11 listopada, uczył także w tym dniu rocznicę oswobodzenia Lwowa, a młodzież szkolna miała możliwość wzięcia udziału w tych uroczystych obchodach. Stąd też Kuratorium Szkolne nie widzi powodu, dla którego ta rocznica miałaby w szkołach być osobno obchodzona i zarządza w dniu 22 listopada br. normalną naukę...

NOWA PRZYCHODNIA PRZECIWGRUŻLICZA

Lwów, 22 listopada.

W sobotę, 24 bm. o godz. 10-tej odbędzie się uroczystość poświęcenia nowego lokalu Przychodni Przeciwgruźliczej przy ul. Piłsudskiego 6. Po poświęceniu lokalu Przychodni nastąpi otwarcie Prowizorium Domu Posańskowego, przeznaczonego dla młodzieży lwowskich szkół akademickich, a uruchomienie w oddzielnych ofisach Domu Akad. im. Jana Kasprówicza przy ul. Piłsudskiego 15.

narty, kijki

narty marki ELWU, kijki patentowane własnego wyrobu, kompletny sprzęt narciarski od zł. 40—

KONIEWICZ L w ó w, Batorego 12

Nowootworzony Skład Porcelany i Szkła

„CERAMIKA“

(pod kier. Aleksandra Onyśki)
Lwów, ul. Ruska 18

poleca szkło, porcelanę, serwisy 6-in i 12-c osobowe po cenach najniższych. Wielki wybór przedmiotów praktycznych 1933

Rozdźwięki w łonie rządu min. Flandina

PARYŻ, 21. 11. (PAT). Pogłoski, które wczoraj krążyły po mieście o nieporozumieniach w rządzie, wywołały niespodzianą tendencję zniżkowa na giełdzie paryskiej. Speculanci wykorzystali wersję, głoszącą, że lada chwila należy oczekiwać ustąpienia ministra sprawiedliwości Pernaut'a i ministra bez teki Marina. Rząd dowiedziawszy się o tem ogłosił stanowcze zaprzeczenie tych pogłosek.

Pomimo to część prasy podtrzymuje twierdzenie, że na wczorajszym posiedzeniu rady ministrów doszło do ostrej wymiany zdań między min. Pernaut'em a premierem Flandin'em oraz między min. Herriot'em a ministrem spraw wewnętrznych Regnier'em. Według socjalistycznego „Populaire“, na posiedzeniu rady ministrów min. Pernaut dał do zrozumienia, że opuści swe stanowisko, jeżeli nie uzyska swobody działania w sprawie przeciwko wmięszanym w afery Societe Special Financieres. Min. Pernaut miał domagać się aresztowania szeregu osób, a przede wszystkim b. szefa sekretariatu osobistego b. premiera Chautemps Dubois. Ministra Pernaut'a p. art min. Marin. Stanowisko Pernaut'a nie znalazło jednak poparcia u pozostałych kolegów, którzy uważają, że sprawa ta powinna być rozważa-

ra z zimną krwią, aby nie wywoływać nowych wstrząsów w opinii publicznej.

Regent węgierski Horthy, który dnia 16 bm. święcił piętnastolecie objęcia władzy na Węgrzech

„Miesiąc likwidacji analfabetyzmu książkowego” pod hasłem: „Każdy świątły Polak — żołnierzem oświatowym; umiejący czytać — uczy analfabeta”.

NAUKA CZYTANIA

Pomoc dla osoby uczącej czytać analfabeta, ułożona przez **Józefa Stemiera** z obrazkami Wandy Romejkówny.

TABLICA 4.

b u t

b u t

b

kot obok buta

to but Marka

n o c

n o c

n c

co tu to noc

kto tam na ulicy

d o m

d o m

d

a to co to dom obok domu sad

Marka ma domek

p o l e

p o l e

p

to pole Anny

a tamto Marka

ł a w a

ł a w a

ł w

ława stoi koło stołu co tam pod stołem

Wskazówki dla uczącego podane na tablicy 1.

Reklama w „Kurjerze” jest skuteczna 1937

Pokrycia i naprawy

PARASOLE
solidne
kupuje się w jedynej chrześcijańskiej wytwórni „PARAGON” (Marja Bemowa) Lwów, Wałowa 9.

Nakład III Henryka Rolickiego Zmierzch Izraela

(420 stron)

wyczerpany

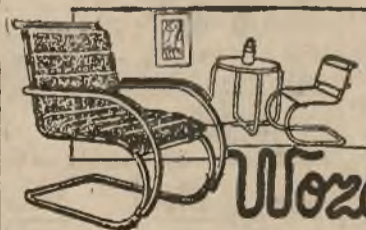
Kantor Kurjera, Lwów, Zimorowicza 10. posiada jeszcze kilkadziesiąt egz. po niższej cenie, zł. 4.50 (zamiast ceny księgarskiej zł. 8.)

Oto tytuły rozdziałów:

1. Historia w życiu żydostwa.
2. Zamierzenie dzieje Izraela.
3. Reformy Ezdrasza i Nehemjasza.
4. Pod władzą Egiptu i Syrii.
5. Rzym i zburzenie Jerozolimy.
6. Powstanie, Synhedrjon. Talmud palestyński.
7. Żydzi a rozstrój cesarstwa rzymskiego.
8. Chrześcijaństwo, a żydzi.
9. Babilonia i Talmud Babiloński
10. Narodziny Islamu.
11. Rozkwit żydostwa w Hiszpanji.
12. Mojżesz Majmuni, Kabaliści, Księga Zohar.
13. Ruchy sekciarsko-rewolucyjne w średniowieczu.
14. Marrani, Inkwizycja, Wypędzenie żydów z Hiszpanji.
15. Próby ratunku. Św. Inkwizycja w Portugalji.
16. Wpływy żydowskie na ruch humanistyczny.
17. Początki reformacji.
18. Wybuchy rewolucyjne.
19. Przeciwwyreformacja, Żydzi w Turcji, Amsterdam.
20. Polska, schronieniem dla żydostwa.
21. Reformacja w Polsce.
22. Wojna trzydziestoletnia.
23. Neutralność Polski, Bunt Kozacki.
24. Rewolucja Cromwella. Manasse ben Izrael, Baruch Spinoza.
25. Sabbataj Cwi mesjaszem.
26. Potop.
27. Tajne związki, Symbole, hierarchja i rytuał wolnomularstwa.
28. Kabała, a wtajemniczenie masońskie.
29. Podział rytów masońskich.
30. Wolnomularstwo a żydzi.
31. Filozofja, etyka i hasła wolnomularstwa.
32. Możesz Mendelssohn, Rewolucja francuska i jej skutki.
33. Żydzi w Polsce za Sasów.
34. Chasydyzm.
35. Tajemnica chachama Franka.
36. Żydzi, a upadek Polski.
37. Żydzi a niepodległość Polski.
38. Rządy finansjery żydowskiej.
39. Cele socjalizmu.
40. O sjonizmie.
41. Finansjery żydowska, a bolszewizm.
42. Krzyż duchowy.
43. Krzyż gospodarczy.
44. Perspektywy.

Wszystkie na prowincję skuteczniamy odwrotnie po nadesłaniu należności zwoln. zł. 4.50 i zł. 1.20 na porto. 31727

NOWOCZESNE MEBLE STALOWE

do kulturalnego i modne urządzonego mieszkania i biura są niezbędne, bo proste i tanie

Woszczynski

Rok. zał. 1907. Lwów, plac Bernardyński 15. tel. 47-92 2244

PIĘKNOŚĆ
NADAJĄ WYROBY MAG. W. Paździerskiego, Krem „HALINA” Nr. 1. usawa piegi, węgry, żółte i czerwone plamy Krem „HALINA” Nr. 2. idealnie pielęgnuje cerę, usuwa zmarszczki. O skuteczności powyższych kremów każdego przekonała żywa reklama na Targach Wschodnich, gdzie demonstrowany był chłopiec, u którego połowę twarzy pokrywały piegi a druga połowa wyleczona została kremem „HALINA” Do nabycia w Aptekach i Drogeriach. Fabr. Chem. Kosm. „Pharmachemia” Bydgoszcz

FUTRA
damskie, męskie na zamówienie wykonania i przerabiania według najnowszych modeli po cenach przystępnych **PRACOWNIA FUTER M. Moszumanski** Lwów, Beimów 1. 1334

MEBLE poleca po cenach najniższych i na bardzo dogodnie raty: Otmiany od 26 zł. Sypialnia od 200.— zł. Kuchnia kuchenne od 35.— zł. Łóżka polowa od 15.— zł. 3 poduszki a 16.— zł. Siatki a 17.— zł. Krzesła a 6.— zł. **Najtańszy Magazyn Mebli** 913 Kor. znika 23. róg ul. Wronowskiej

Ogłoszenia drobne

Interesy handl.
10—15 tys.
zł. potrzeba do uruchomienia b. dobrze rentującego się przedsiębiorstwa bezkonkurencyjnego Pensja i prowizja lub udział w zyskach (600—1000 zł). Spółka niewykluczona. Fachowość niekwestionowana. Zgłoszenia Kurjer pod „Bez konkurencji”. 31756

Poszukuje

pożyczki 2500—3000 zł. na rok. Oferty z podaniem nazwiska, Kurjer Lwów, Zimorowicza 10 pod „Gwarancja i zysk. 31844

Spredawca
Wina
szlachetne dla chorych i rekonescentów sprowadzone na najlepszej wyścielej maladze polecen. Apteka Mikolascha Lwów, Kor. znika 1 10811 tel. 84-78

Drób dworski tuczony oraz dziozyczą poleca Wirga Lwów, Lwów, Sienkiewicza 3 na Hotelu Georgra'a tel. 105-56. 247

Okazyjnie
do sprzedania piękne sypialnie nowoczesne i stylowe Ludwik XVI. Dam Sztuki Lwów, Fredry 2859

Raglany Jesienne
w ogromnym wyborze
A la ville de Paris
Gabryel Stark
Lwów, pl. Marjański 11
1764

Sprzedam
poważnym reflektantom obrazy
Trusza, Janowskiego, Zychow-
skiej Kuśmirowskiej, masyżne
de pisanie Schmidt Bros, gar-
dnerbę męską, futro itd. Zgło-
szenia telefon 52-52. 31847

Automobiliści
Motocykliści, Warsztatowcy,
kupujecie tłoki, pierścienie, balwy,
wentyle w składko fabrycznym.
Składnica Open MICHELIN
Lwów, Pasaż Mikolecha tel.
639. Wszystkie wymiary stale
w składzie. 976

Buciki narciarskie na podwój-
nej nieprzemakalnej skórze Wa-
sterroof z błoną rybnią wykonuje
F. „AR-KA”
Lwów, ul. Zimorowicza 17, gwa-
rancja 4-letnia. 425

Fortepian
z licytacją wyjątkowa okazja ta-
nie sprzedam. Skleniarski Lwów
Kopernika 26. 30572

Parcele
budowlane okolica Greshow-
skiej tanie i na raty sprzedaje
Towarzystwo Terenowe, Lwów
pl. Marjański 10 tel. 7-86. 30613

Bieliznę
męską i damską
pończochy, skar-
petki, rekawicz-
ki, krawaty w
wielkim wybo-
rze poleca
firma
**ZYGMUNT
ZALESKI**
Lwów, Boimów
4. 1103

Piękną
jadalnię modną orzechową, sy-
pialnię francuską drape-mahon
gabinet męski orzechowy, biurka
rozmaite, gabinet gdański, biur-
ka amerykańskie, jadalnię cio-
mą dębową, salon antyczny,
krzesła antyczne, sprzedaje oka-
zyjnie znana z solidności F. „A”
„DOROTEUM-LAUFER” Lwów
ul. Piłsudskiego 12 Koniec Ba-
torego Tel. 54-68 Filij nie po-
siadamy UWAGA na ADRES. 1773

**Narciarskie
obuwie**
gwarantowane, ręczny wyrób
wykonuje po cenach niskich
pracownia
WŁ. DZIKI
Lwów, Chorażczyzny 11a 1977

Szaliczki
z angory w wielkim wyborze
po niskich cenach poleca „Dom
Włóczyki”, Sykstyńska 3. Tamże
bezpłatna nauka. 1878

Darmo dziś nie nlema
nie, człowiek przezorny nie kupa
wzrostu urzędzenia domowego,
zanim nie oglądnie
„Salonu Sztuki”
we Lwowie ul. Kl. Tańskiej 1
gdzie są okazjnie do nabycia
najpiękniejsze urzędzenia wnętrza
1598

Garnitur
salonowy, odkurzacz, radjoo-
biorak Lwów, Kochanowskiego
9514 10-17. 31736

Sprzedam
sypialnię, jadalnię barokowe,
orzech ameryk. Lwów, Zamoj-
skiego jedna drzwi pięć 2-
popoł. 31787

Wózek
2 kołowy masywaj okazjnie do
sprzedania. Koniwicz, Lwów,
Batorego 12. 31811

Nie wyrzucacie
Swech Pieniądzy, kupując tan-
dę sklepową lecz wprost
w źródle Firma SANDKER,
wytwórnia mebli i tapicernia
Lecna Sapięhy 34, poleca swe
wyręby suszone na własnej su-
szarni i pierwszorzędne ga-
tunku. Sypialnia, Jadalnia, Sa-
lony, Pokoje męskie, urzędzenia
kuchenne, Otomany, Bufalki,
Krzesła, Tapczany i wszelkie
inne wesele najnowszych wzorów
po cenach bardzo niskich, do-
godnych spłatach. UWAGA!
Każdy kupujący korzysta po-
roku z bezpłatnego odnowienia
mebli. Uwaga na firmę SAND-
KER Lwów, L. Sapięhy 34.
1908

Najtańsze, najlepsze
obuwie

poleca najstarsza firma katolicka

L. T. Skrzypek
Lwów, Halicka 4 telefon 44-70
1403

Mieszkania
W tej rubryce
umieszczamy ogłoszenia o wolnych
mieszkaniach oraz poszukujących
mieszkań — do 10 słów 2 razy bez-
płatnie.

2 pokoje
komfort rządowem wynajmę.
Lwów, Dworkickiego 46 3-5.
31849

Do wynajęcia
4 pokoje na I p. z dużym bal-
konem przy ul. Obertyńskiej 2.
31852

Rządowiec
poszukuje pokoju z kuchnią,
Lwów, Louartowicza 5 Bliuder.
31848

5 pokoi
kuchnia z pa. komfort I p. do
wynajęcia, Lwów, Lyczakowska
9. 31842

Pokój
nieumeblovany, opał, światło.
Lwów, Listopada 18 parter,
Oglądać 2-3 i 7-8. 31838

6 dużych
pokoi — komfort — bardzo
tanie Lwów, Batorego 32. 31858

5-pokojowe
mieszkanie pełnokomfortowe
zaraz wynajmę. Lwów, Zybli-
kiewicza 41 drzwi 4. 31840

2-pokojowe
mieszkanie bez łazienki parter
wynajmę Lwów, Kwiatkowska
4/3. 31763

Dwie zakęty
mają ogłoszenia mieszkalowe
umieszczane w Kurjerze: 1. nie
nie kosztują — 2. raz do 10
słów, 2. są skuteczniejsze niż
kartki w oknach wystawowych
lub na rynkach, murach, parka-
nach. 28610

Pokój
osobne wejście z klatki schod-
owej pełny komfort Lwów,
Kochanowskiego 9514. 31735

5-6 pokoi
z pełnym komfortem do wynaj-
ęcia. Zgłoszenia Lwów, Roma-
nowicza 8. 31783

3-pokojowe
mieszkania z pełnym komfortem
Wiadomość Lwów, tel. 37-41.
31782

3-pokojowe
komfortowa tania do wynajęcia
Lwów, Maczna 20. 31797

Pokój
z kuchnią komfort do wynajęcia
Lwów, ul. Świętokrzyska 7.
31803

4 pokoje
kuchnia komfort 2 wejścia hal-
kon wynajmę gospodarz. Lwów,
Kadecka 8. 31805

5 pokoi
z kuchnią, komfort na II piętrze
przy ul. Koralmiekiej 6 (boczna
ul. Akademickiej) Lwów, od 1
grudnia do wynajęcia 31806

4 słoneczne
pokoje, niza kuchnia z kom-
fortem Lwów, Supińskiego 8,
Wiadomość tel. 54-69 lub do-
zores. 31813

Pokój
kuchnię wynajmę Lwów, De-
kerta 14 telefon 94-46 31818

3 pokoje
kuchnia komfort do wynajęcia.
Lwów, Kurkowa 30. 31822

Pokoje umebł.
Bezpłatnie
umieszczamy ogłoszenia o wol-
nych pokojach i poszukujących
pokoi (2 razy do 10 wyrazów).

Akademicka 23
drzwi 6 komfortowy pokój z do-
brem ntrzymaniem. 31855

Frontowy
pokój perzadnie umeblovany
wynajmę Lwów, Supińskiego 5
drzwi 4. 31825

Pokój
umeblovany dla 1 lub 2 osób
z utrzymaniem ow. bez wejścia
z przedpokoju od 1. 12. do
wynajęcia, Lwów, Chmielow-
skiego 9 m. 9. 31854

Komfortowy
iasny pokój do wynajęcia Lwów
Długosza 29 m. 5. 31837

Garsoniery
skromnej, niekrapującej z klatki
okolica, Lyczaków, Zielona
„Pewny płatnik”. 31802

Garsoniera
elegancka wejście osobne do
wynajęcia, Lwów, Długosza 37
gospodarz. 31815

Pokój
z utrzymaniem 65 zł. Lwów,
Lyczakowska 14, — pracownia
obuwie 31816

Przyjmę
na wspólnie mieszkanie Pana
lub Panią Lwów, Supińskiego
18 m. 3. 31819

Pokój
dwuosobowy pełnokomfortowy
utrzymanie cena przystępna
Lwów, Domagaliczów 5 m. 2
31824

Szukam
pokoju czystego, skromnego,
usługa światło centrum. Listy
do Kurjera Lwów, Zimor. 10
„S. 35”. 31827

**Pokój
Lokal**
przemyślowy frontowy parter
4 ubikacja Lwów, Dominikańska
27 do wzniesienia. 31762

Sale
na zabawy, danciaz, koncerty,
do wynajęcia Lwów, Zadwór-
zańska 47. 31841

**Poszuk pracy
Ochroniarka**
z praktyką poszukuje posady
do dzieci w miejscu lub na
wyjazd. Zgłoszenia do Kurjera
Lwów, Zimor. 10 pod „Ochro-
niarka”. 31857

Młoda
zredukowana nauczycielka po-
szukuje lekcji za skromną obia-
dy. Listy do „Kurjera” Lwów,
Zimorowicza 10 pod „Bezdomna”
31752

Emerytowany
kierownik urzędu państwowego,
oficer rezerwy, obarczony rod-
ziną, poszukuje zaraz jakiej-
kolwiek pracy w charakterze
kasjera lub kierownika admini-
stracji w majątkach, iakosata
(podróżującego zastępcy) firm
przemysłowo-handlowych oet.
Ewentualnie kaucja hipoteczna,
referencje. Łaskawe zgłoszenia
z podaniem istoty pracy i wy-
nagrodzenia do Kurjera Lwów,
Zimor. 10 pod „Godność i za-
ufanie”. 31821

Dziewczyna
umiejąca szyc, gotować, poszu-
kuje obowiązku. Wiadomość
Lwów, Głowackiego wędziar-
nia Drzewickiego. 31843

Osoba
lepsza Polka wiek średni z kil-
kuletaiemi bardzo dobrimi pe-
lenciami, amie prac, prasować
gotować, haftować, czerować,
szyć bieliznę, haczkować szuka
posady do 2 lub 3 osób, tylko
w polskim domu katolickim,
zaraz lub od 1. 12. Zgłoszenia
pod „M. M.” do Adm. Kurjera
Lwów, Zimor. 10. 31853

Znajdująca się
w przykrem położeniu prosz
o szyć lub ino zajęcie za
najskromniejszym wynagrodze-
niem. Listy do Kurjera Lwów,
Zimor. 10 pod „Zrozumienie”.
31859

Zajmę się
gospodarstwem domowem n sa-
motnej osoby tylko za utrzy-
manie Listy Kurjer Lwów, Zi-
mor. 10 pod „Emerytka”. 31856

Wolne posady
Zgłoszenia w tej rubryce umiesz-
my do 15 słów bezpłatnie

Przyjmę
sferotę inteligentną do 2 osób.
przedpł. zajęcie domowe, po-
pel sklep. Marx, Lwów, Lycz-
kowska 15 sklep, 31800

**Wzrost
Tańców**
udziela Daszyński. Wpisy Lwów
Zadwórzeńska 47 od 5-3. 31826

Tańców
dla inteligencji i młodzieży
szkolnej lekcje rozpoczynam
Lwów, Mickiewicza 28. Wpisw
od godz. 5. Loeffler. 31845

Kurs
ogrodniczo-pszczelarski Mało-
polskiego Towarzystwa Ogrodni-
czego przyjmuje wpisy od 26
listopada w godz. od 16-17-tej
Szkoła Handlowa Lwów, Fra-
ciszańska 9 Telefon 28-17.
3186

Klimatyczne
gimnazjum-internat w górzystej
a łagodnej okolicy Karpat
Wschodnich poszukuje Dyrek-
tera z pomocą naukową lub
stosowną gotówką. Informacji
udziela Stojanowska Lwów, M
Reja 6. 31839

Poprawna
nauka angielskiego, francuskiego
siemieckiego Lwów, Kopernika
14 m 12. 31823

Edward N. Jodko
Nauczyciel angielskiego. Issa-
kewicza 10 Tel. 44-74. Dla po-
jedynczych lekcji tylko raue
godzin wolne. 31790

Różne

Złocenie ogniwo i galwaniczne
w rozmaitych odcieniach na za-
danie do grubości 0.5 mm oraz
srebrzenie systemem elektrycz-
nym. Dla odowodnienia trwa-
łości srebrozymy i lyżeczką bez-
płatnie. „Galwanoplater” Lwów,
Kopernika 14 naprzeciw Kina.
1311

Urządzenia
oświetlenia elektrycznego —
dzwonków, telefonów, grom-
ochrony, wykonuje tanie i solidnie
„Elektra” Lwów Pasaż Mikola-
scha tel. 10-85. 1144

Albumy
DYPLOMY i adresy honorowe,
księgi pamiątkowe, OPRAWY
REPREZENTACYJNE i bibli-
filskie — wykonuje artysta in-
trogliator KRZYWIECKI Lwów
Lecna Sapięhy 28. 1351

Chleb wiejski najlepszy u Wirg
Sienkiewicza 3 (obok Hotelu
George'a). 247

25 groszy
strona — przepisuje na maszynie
nie i powiela Wierzbicka, Lwów
Piłsudskiego 11A. 1854

Humor zagraniczny

Nie umię pan dawać sygnału dzwoniem?
Owszem, ale nie umiem jeszcze dobrze jeździć na
rowerze,
(Passing Show, Londyn). S F.

MONOLI

Świeższe!
1619

Papucze
i pantofle wszelkiego rodzaju
poleca i wykonuje — „IBIS”
Lwów Mickiewicza 26. 1457

Zakład fryzjerski
Stefana KOROLA Lwów, Dług-
osza 23 poleca się P. T. Pa-
blichności. Dla Akademików
zaizki. 30600

Meble
do wszelkich po-
koi najkorzystniej
nabyć można W WY-
TWÓRNI MEBLI Fr
Zielińskiego, Lwów,
Kollataja 5 w podwórzu. Stale
na składzie. Wielki wybór
ANTYKOW. 848

Płaszczki studenckie
płaszczki dzieciinne, mundury
studenckie i P. W., bajecznie
tanie! wyłącznie w wytwórni
„Centrum” Lwów, Szarbkowska
4, tel. 72-84, nap. Kina „Atlant-
ic”. 1767

Przerabianie
siatek drucianych, łózek na
tapczany, materaców, otoman,
kanapek wraz z dezynfekcją,
Fabryka Zaksa Lwów, Lindego 6,
tel. 79.99. 1677

OBUWIE
poleca najtaniej

katolicki magazyn JOT-ES
Lwów, pl. Kapitulny 2. 590

Budowę
młynów, tartaków, olejarni, za-
kładów przemysłowych. Plany,
Kosztorysy poleca „PILOT-
ORIENT” Lwów, ul. Batorego 4.
1245

Do
legitymacji nowego typu wyko-
nuje fotografie Skórski Lwów,
Kopernika 27. 30380

**OGŁOSZENIA
W „KURJERZE”
SA SKUTECZNE I TANIE!**

DZIENNIK OGŁOSZEN:

Reklamy w tekście	Różno reklamy:	Ogłoszenia drobno:	UWAGI:
Na 1-szej stronie . . . . . zł. 150	Komunikaty i artykuły reklamowe . . . . . zł. 1.—	Ogłoszenia za tekstem za mm. . . . . zł. 030	Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści
Cała 1-sza strona . . . . . 1200—	Na stronie kronikarskiej 080	Na ost. stronie i wśród drob. (6 lam.) 030	ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu
Na 2-giej i 3-jej stronie 080	W dodatku literacko-naukowym . . . . . 1—	Ogłoszenia drobne za słowo 010	gotówki ani też nie obowiązują Administracji
Cała 2-ga lub 3-cia strona . . . . . 800—	Nekrologi do 700 mm. 050	Matrymonjalne 020	do bezpłatnego powtórzenia anonsu. Komun-
na dalszych stronach tekstu 070	„ 300 080	Dla poszukujących pracy za słowo 003	katów bezpłatnych nie umieszcza się. Zniżek
Cała strona . . . . . 600—	„ powyżej 300 mm. . . . . 1—	Drobno ogłosz. przyjmnie się tylko za gotówkę.	nie udziela się. Reklamuje miejscowe wzglę- dnie się do dni 3-eh, zamiejscow. do dal 8-mie od daty ukazania się ogłoszenia. Za egzem- plarze dotedowo liczy się 25 gr. Ogłoszen do numeru bież. przyjmnie się do godz. 16-ej

Podstawą obliczenia jest 1 m/m w 1 łamie. Podwyżka cen ogłoszeń może nastąpić w każdym czasie i obowiązuje także te ogłoszenia, które zostały zamawiane poprzednio, a nie były zgóry zapłacone. — Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25 proc. — Za układ tabelaryczny dolicza się 50 proc. — Ogłoszenia w numerach świątecznych i niedzielnych kosztują o 20% drożej.